

DOBRE PRAKTYKI

nr 1 (1) marzec 2013 r.

ISSN 2299-8926

EGZEMPLARZ PROMOCYJNY (BEZPŁATNY)

Innowacje w edukacji

W NUMERZE:

Rusza nowy projekt:
Kompleksowe Wsparcie Szkół
s. 3

Akademia Młodych Twórców
s. 13

Cyfrowy Świat
w Szkole Podstawowej nr 36
s. 16

Akademia Dyrektora Szkoły
s. 19

Targi edukacyjne
s. 28

Teoria Gardnera
w łódzkich przedszkolach
s. 30

Kształcenie na odległość s. 14

Łódzkie Centrum
Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego

Drodzy Czytelnicy!

Chociaż innowacje nie są cechą charakterystyczną naszych czasów, to jednak tworzenie i wdrażanie ich do praktyki edukacyjnej trzeba traktować jako doniosły problem, który należy rozważać w kontekście poważnych przemian gospodarczych, społecznych, technicznych i znaczących przeobrażeń w cechach ludzkiej pracy. Te przemiany wyznaczają nowe zadania dla edukacji, zwłaszcza dotyczące tworzenia modelu innowacyjnego organizacji, którą charakteryzuje zdolność do uczenia się, organizowania procesów uczenia się uczniów, kierowania przez nauczyciela samodzielnym uczeniem się uczniów oraz przygotowania nauczycieli do pełnienia ról mentora, trenera, doradcy i innych, warunkujących funkcjonowanie generatywnego modelu uczenia się.

Otwierając nowe czasopismo, chcemy ukazać dobre praktyki edukacyjne, nierzadko „zamknięte” w szkole, często tworzone przez nauczycieli pracujących w „samotności pedagogicznej”.

Pragniemy zaprezentować nauczycieli – refleksyjnych praktyków, autorów koncepcji metodycznych, którzy potrafią wyrwać uczącego się z sieci rutyny, pamiętając, iż każdy uczeń jest niepowtarzalną indywidualnością ze zróżnicowanymi potrzebami, możliwościami, preferencjami, uzdolnieniami, zainteresowaniami.

Katalogowanie dobrych praktyk i ich upowszechnianie to nasze zadanie, które znakomicie koresponduje z istotą uczenia się od innych i szukaniem odpowiedzi na pytanie: dlaczego inni robią to co my inaczej i dlaczego dzięki temu osiągają lepsze wyniki? To ważna praca służąca stosowaniu benchmarkingu w procesach przekształcania szkoły w uczącą się organizację. Chcemy prezentować dobre praktyki – innowacje dotyczące samodzielnego uczenia się, grupowego rozwiązywania problemów (uczenia się w grupach), indywidualizacji w procesach uczenia się, osiągania kwalifikacji w trybie pozaformalnym i nieformalnym, kształtowania umiejętności kluczowych i kompetencji społecznych. Dobre praktyki i innowacje dotyczące myślenia i działania, a także technologii i obszaru techniczno-dydaktycznego będą prezentowane jako innowacje oryginalne (samodzielne), innowacje nieoryginalne - rozpowszechniające i udoskonalające oryginalne osiągnięcia, określane przez profesora Z. Pietrasieńskiego jako naśladowcze i odtwórcze.

Zapraszamy do wspólnego redagowania naszego czasopisma, ukazywania dobrych praktyk i nauczycieli refleksyjnych - twórczych bo „delikatny kwiat róży pozbawiony opieki ogrodnika nie zakwita, tak też pewien gatunek szczególnie wrażliwych ludzi łatwo gubi się w tłumie - giną wartości tych ludzi, i może dlatego warto ich dostrzec, rozpoznać i zrobić im trochę miejsca”.

Janusz Moos
Dyrektor ŁCDNiKP

OD REDAKCJI

Intuicyjnie wiemy, co mamy na myśli, mówiąc o dobrej praktyce. Choć istnieje wiele definicji dotyczących dobrych praktyk, większość z nich zawiera takie pojęcia jak wymiana informacji, uczenie się od innych, czy przejmowanie najlepszych rozwiązań wypracowanych przez inne organizacje. W ogólnym rozumieniu dobrymi praktykami są wszelkie przedsięwzięcia jednorazowe lub cykliczne, które pozwalają na skuteczną, opłacalną pod względem ekonomicznym realizację zadań i osiąganie celów. Ponadto dobre praktyki muszą być uniwersalne, czyli możliwe do zastosowania w innych organizacjach. A czym są dobre praktyki w edukacji?

Dobra praktyka:

- wspomaga lub wzbogaca cele kształcenia oraz procesy uczenia się,
- umożliwia przekształcenia uczniów i nauczycieli w społeczność uczącą się,
- wspiera wysiłki i ułatwia pracę nauczyciela,
- inspirowanie do szukania nowych rozwiązań metodycznych i poprawy jakości kształcenia,
- zwiększa efektywność procesów uczenia się,
- jest możliwa do wykorzystania, a także do rozwijania przez innych nauczycieli.

Chcemy, by pismo, które oddajemy do rąk Czytelników, stało się forum wymiany doświadczeń nauczycieli i organizacji edukacyjnych stosujących dobre praktyki lub poszukujących nowych rozwiązań. Chcemy publikować na naszych łamach przykłady dobrych praktyk, portrety nauczycieli-innowatorów, informować o wydarzeniach, szkoleniach, konkursach.

Mamy nadzieję, że „Dobre Praktyki” sprawdzą się w praktyce. Liczymy też, że Czytelnicy zechcą dzielić się własnymi pomysłami na dobre praktyki i współtworzyć nasze pismo.

Jacek Głębski

W NUMERZE:

Rusza nowy projekt: Kompleksowe wsparcie szkół	3
Inwestorzy szukają pracowników	4
Powiedzieli o nas - czyli władze oświatowe Łodzi o naszej gazecie	5
Plastyka łagodzi obyczaje - praca z dzieckiem nadpobudliwym	6
Szkolne gazetki inaczej	7
Dobre praktyki w XIII LO	8
Gimnazjum nr 32: Przedsiębiorcy i Europejczycy	9
SP nr 29: Święto Języka Polskiego	10
Kształcenie dla przemysłu mody	11
XV LO: Spotkania polsko-amerykańskie	12
Akademia Młodych Twórców	13
Kształcenie na odległość	14
TIK w SP nr 36: Cyfrowy Świat	16
Obserwatorium Rynku Pracy	18
Akademia Dyrektora Szkoły	19
Przedszkole dla malucha	19
XXIV LO: Szkoła Nowych Technologii	20
Gimnazjum Nr 27: Przedsiębiorcy i Europejczycy	22
Łódzki model doradztwa zawodowego	23
Widzieć, wiedzieć i wspierać: o uczniach z dysfunkcjami zdrowotnymi	23
Edukacja przedzawodowa	24
Książkobranie: rzecz o bibliotekach szkolnych	26
Centralny Gabinet Edukacji Filmowej	26
Gimnazjum nr 2: Wieczorki poetycko-muzyczne	27
XVI Łódzkie Targi Edukacyjne	28
Gimnazjum nr 2: Minitargi edukacyjne GIMNAZJUM I CO DALEJ?	29
Teoria Howarda Gardnera w łódzkich przedszkolach	30

DOBRE PRAKTYKI Innowacje w edukacji

Wydawca:

Łódzkie Centrum Doskonalenia
Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
ul. Kopcińskiego 29, 90-142 Łódź
www.wckp.lodz.pl
Adres redakcji:
90-142 Łódź, ul. Kopcińskiego 29,
e-mail: dobrepraktyki@wckp.lodz.pl
tel. 603 36 00 22

Redaguje zespół

Jacek Głębski (redaktor naczelny),
Jolanta Bielecka, Joanna Cyrańska,
Krystyna Jankowska, Janusz Moos

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca oraz
zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania
dostarczanych tekstów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam.

Cennik reklam:

moduł reklamowy całostronicowy
(185 x 250 mm) - 400 zł + VAT
moduł reklamowy 1/2 strony
(185 x 120 mm) - 250 zł + VAT
moduł reklamowy 1/4 strony
(90 x 120 mm) - 150 zł + VAT

Rusza nowy projekt

Kompleksowe wsparcie szkół - sukces edukacji

*Pasja + wizja + działanie
to równanie oznaczające sukces.*

M. King

Dnia 25 lutego 2013 roku odbyła się konferencja oficjalnie inaugurująca realizację przez Miasto Łódź/Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, projektu Kompleksowe wsparcie szkół – sukces edukacji. Podczas spotkania uczestnicy poznali założenia tego przedsięwzięcia, jego cele i potencjalne korzyści dla dyrektorów, nauczycieli, uczniów, a tym samym dla szkół i przedszkoli.

Przedsięwzięcie to jest pilotażem nowych rozwiązań wdrażanych w ramach projektu systemowego Ośrodka Rozwoju Edukacji *System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganie szkół (Działanie 3.5. Program Operacyjnego Kapitał Ludzki)* i służy sprawdzeniu w praktyce nowego modelu wspomagania rozwoju szkół dostosowanego do kierunków polityki oświatowej państwa i zmian w systemie edukacji.

Kompleksowe wsparcie szkół – sukces edukacji jest zorientowane na:

- pracę na potrzeby szkół i przedszkoli z uwzględnieniem ich specyfiki,
- towarzyszenie szkołom i przedszkolom w procesie doskonalenia pracy,
- przygotowanie dyrektorów i nauczycieli do wprowadzenia trwałych zmian jakościowych, z wykorzystaniem zasobów powiatowej placówki doskonalenia nauczycieli (LCD-NiKP), poradni psychologiczno-pedagogicznych i biblioteki pedagogicznej.

Cele i zadania projektu są spójne z *Polityką rozwoju edukacji Miasta Łodzi 2020+*, która prezentuje kompleksowe, interdyscyplinarne podejście do procesów zachodzących w łódzkich szkołach i placówkach oświatowych oraz wyznacza kierunki ich optymalnego rozwoju, a wśród wyzwań dla łódzkiej edukacji uwzględnia m.in. doskonalenie kształcenia, opieki i wychowania, kształtowanie kompetencji informacyjno-komunikacyjnych uczniów i nauczycieli oraz wdrażanie mechanizmów służących wysokiej jakości zarządzania edukacją.

Spośród działań projektowych obejmujących diagnozę potrzeb placówek, a następnie pomoc dyrektorom i nauczycielom w doskonaleniu ich warsztatu pracy należy wymienić jako główne:

- przeprowadzenie pełnego cyklu doskonalenia w każdej placówce uczestniczącej w projekcie zgodnie z ofertami ORE,
- organizację sieci współpracy i samokształcenia nastawionych na wymianę doświadczeń i materiałów między placówkami,
- opracowanie Powiatowego Programu Wspomagania, który będzie służył kompleksowemu wspomaganie szkół na terenie Miasta Łodzi i zostanie upowszechniony w całym regionie łódzkim.

W projekcie uczestniczą 63 placówki z terenu Miasta Łodzi: 6 przedszkoli miejskich (Przedszkola Miejskie nr 41, 76, 83, 88, 97, 102), 30 szkół podstawowych (Szkoły Podstawowe nr 54, 56, 114, 153, 199, 70, 35, 71, 122, 202, 11, 51, 125, 137, 149, 162, 164, 166, 170, 174, 4, 6, 29, 37, 42, 45, 46, 111, 141, 192), 10 publicznych gimnazjów (Publiczne Gimnazja nr 5, 22, 30, 31, 3, 15, 24, 26, 47, 16), 7 liceów ogólnokształcących (Licea Ogólnokształcące nr II, VI, VIII, IX, XXVI, XXXI, XXXII), 7 techników (z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Spożywczych, Technikum w ZSP nr 5, Technikum w ZSP nr 13, Technikum w ZSP nr 15, Technikum w ZSP nr 17, Technikum w ZSP nr 19, Technikum w ZSP nr 22), 3 zasadnicze szkoły zawodowe (Zasadnicza Szkoła Zawodowa w ZSP nr 9, ZSP nr 20, ZSP nr 21). Łącznie w projekcie weźmie udział 1563 nauczycielek i nauczycieli. Kluczową rolę w projekcie odgrywają Szkolni Organizatorzy Rozwoju Edukacji (SORE), którzy towarzyszą dyrektorom i nauczycielom na każdym etapie projektu, począwszy od diagnozy poprzez realizację warsztatów i zajęć indywidualnych we współpracy z ekspertami merytorycznymi. Istotną rolę przypada również koordynatorom sieci współpracy i samokształcenia, którzy będą organizowali międzyszkolne wykłady, warsztaty i konsultacje grupowe oraz wspierali uczestników projektu w wykorzystaniu

Konferencja inauguracyjna projektu

internetowej platformy Ośrodka Rozwoju Edukacji.

Projekt trwa od 1 lutego 2013 i w założeniu przyczyni się do wzbogacenia warsztatu pracy nauczycieli i dyrektorów placówek, udoskonalenie ich umiejętności interpersonalnych, większej integracji środowiska edukacyjnego i intensyfikacji współpracy międzyszkolnej, jak również wypracowania nowych rozwiązań dydaktycznych. Planowany koniec realizacji projektu to wrzesień 2014 roku.

Dzięki wdrożeniu projektu Kompleksowe wsparcie szkół – sukces edukacji możliwe będzie uzyskanie korzyści dla wszystkich podmiotów, bezpośrednio i pośrednio zaangażowanych w jego realizację. Dla dyrektorów będzie to pomoc w bieżącej organizacji pracy placówki i przygotowanie do wdrażania zmian. Dla nauczycieli będzie to kompleksowe wsparcie w pracy dydaktycznej – wychowawczej. Dla uczniów – objęcie wszechstronną diagnozą i wsparciem w rozwijaniu talentów, a dla samorządu – wsparcie w budowie lokalnej sieci współpracy oraz w kreowaniu polityki edukacyjnej Miasta Łódź.

Dodatkowe informacje na temat projektu są dostępne na stronie internetowej www.kompleksowewsparcie.wckp.lodz.pl.

*Teresa Dąbrowska
Krzysztof Szpakowski*

Investorzy szukają fachowców

Miejsca pracy dla łodzian

Rozmowa z Aleksandrą Suszczewicz, dyrektorem Biura Obsługi Inwestora UMŁ i Marcinem Nowakiem, product managerem.

JANUSZ MOOS: Rozmawialiśmy na temat ewentualnej współpracy, pokazaliśmy niektóre rozwiązania edukacyjne dotyczące przede wszystkim mechatroniki. Chcielibyśmy współpracę z Biurem Obsługi Inwestorów bardzo zdynamizować. Prosimy o kilka słów na temat filozofii pracy biura i głównych kierunków działalności.

ALEKSANDRA SUSZCZEWICZ: Naszym celem podstawowym i strategicznym jest pozyskiwanie nowych miejsc pracy dla łodzian i tworzenie ich zarówno z pomocą firm, które już w Łodzi istnieją, ale także i tych, które dopiero chciałyby związać się z naszym krajem, a zwłaszcza naszym miastem. Łódź ma wiele atutów, najważniejsze to kapitał ludzki, tradycje przemysłowe oraz doświadczenie w stosowaniu innowacyjnych rozwiązań i nowoczesnych technologii przemysłowych.

Biuro Obsługi Inwestora, jak na to wskazuje nazwa, obsługuje inwestorów, ale głównym naszym zadaniem jest pozyskiwanie miejsc pracy. Żeby jednak inwestorzy chcieli lokalizować zakłady w naszym mieście i tworzyć miejsca pracy, muszą znaleźć się osoby, które chcą tą pracę wykonywać z satysfakcją, ale i w sposób profesjonalny.

W naszym biurze pracują managerowie – opiekunowie inwestorów w poszczególnych branżach. Mamy managera zajmującego się branżą AGD, managera obsługującego sektor logistyki, trzech opiekunów sektora usług i IT oraz osobę, która zajmuje się biotechnologią. W tym roku planujemy zatrudnić managera zajmującego się nowoczesnym włókiennictwem. Dzisiejszy przemysł bazuje na mechatronice, automatyce i technikach cyfrowych, stąd nasza inicjatywa współpracy z państwem jednostką, która kładzie szczególny nacisk na kształcenie zawodowe oparte na mechatronice i nowoczesnych technologiach i wychodzi w ten sposób naprzeciw zapotrzebowaniu pracodawców.

J.M.: W strukturze Łódzkiego Centrum Działania Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji. Czy widzi pani możliwość współpracy z Obserwatorium, by kontynuować pogłębione badania rynku pracy dla potrzeb poszczególnych branż zawodowych?

Na zdjęciu od lewej: Marcin Nowak, Aleksandra Suszczewicz, Janusz Moos

A.S.: Dla Biura Obsługi Inwestora – i chyba dla wszystkich jednostek zainteresowanych potrzebami rynku pracy – każda sfera współdziałania z ekspertami jest ważna. Państwa działalność wzmacnia nasze starania, bo dzięki dostępowi do odpowiedniego zasobu wiedzy na temat potrzeb danej branży jesteśmy lepiej przygotowani i mamy partnera z wiarygodnym źródłem danych, a tym samym uwiarygadnia to nas w oczach inwestorów. Ważne jest, by popyt na rynku pracy uwzględniony był w planowaniu kształcenia specjalistów w branżach, na których jest zapotrzebowanie.

J.M.: Mechatronizacja techniki była główną przyczyną zorganizowania w ŁCDNiKP Regionalnego Ośrodka Edukacji Mechatronicznej. Chcemy, aby w Ośrodku spotykali się ci wszyscy, którzy poszukują pracy, ci, którzy chcą osiągnąć nową kwalifikację zawodową i ci, którzy chcą przekwalifikować się i osiągnąć kwalifikację ważną dla rynku pracy. Czy widzicie Państwo możliwość współpracy nad rozwinięciem działalności ukierunkowanej na edukację pozaformalną kierowaną do osób dorosłych aktualnie znajdujących się bez pracy lub pracujących, ale chcących zmienić kwalifikację zawodową?

A.S.: Jak najbardziej. Choć do tej pory nie kładziono aż takiego nacisku na rozwój edukacji pozaformalnej, trzeba ją rozwijać. Będziemy ją prezentować wśród naszych partnerów biznesowych, którzy – mam nadzieję – w niedalekiej przyszłości będą chcieli wspólnie z państwem

prowadzić różnego rodzaju zajęcia, w tym szkolenia zawodowe. Przez jakiś czas szkolnictwo zawodowe, ponadgimnazjalne i techniczne, nie było rozwijane nie tylko w Łodzi, ale i w skali całego kraju, co wynikało ze zmian systemowych. Państwo przez cały czas realizujecie misję doskonalenia i popularyzacji szkolnictwa zawodowego, o czym świadczą zdobywane przez Łódzkie Centrum nagrody i certyfikaty. My jako biuro chętnie włączymy się w takie działania. Zwłaszcza te, które mają na celu zaspokajanie zapotrzebowania na pracowników ze strony inwestorów, chcących lokalizować swoje zakłady w Łodzi, rozwój kształcenia zawodowego zapewniającego dopływ

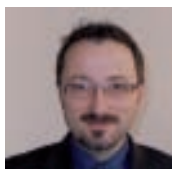
wysoko wykwalifikowanej kadry do nowo powstających zakładów i w efekcie powstawanie nowych stanowisk pracy oraz przeciwdziałanie bezrobociu. To są nasze wspólne cele.

MARCIN NOWAK: Mam nadzieję, że uda nam się bardziej zainteresować przedsiębiorców współpracą z państwem i dostosowywaniem kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy. Są pewne zawody i specjalności, które wymagają bardzo konkretnych umiejętności, a niestety szkoły nie przygotowują uczniów do pracy na niektórych stanowiskach, jak chociażby na stanowisku narzędziowca. Po bliższym przyjrzeniu się państwa laboratorium mechatronicznemu oraz przyjętym metodom kształcenia młodzieży jestem pewien, że daje ono nadzieję na skuteczną popularyzację szkolnictwa zawodowego oraz dostosowanie standardów praktycznej nauki zawodu do potrzeb zgłaszanych przez pracodawców. Uważam, że państwa inicjatywy są bardzo cenne i myślę, że warto wspólnie zastanowić się nad możliwością nawiązania współpracy większej liczby przedsiębiorców i inwestorów z branży produkcyjnej ze szkołami zawodowymi tak, by uczniowie, którzy tam się kształcą opuszczali szkołę jako absolwenci posiadający konkretną wiedzę i umiejętności praktyczne niezbędne na danym stanowisku pracy.

Rozmawiał
Janusz Moos

Powiedzieli o nas...

Krzysztof Piątkowski

**Wiceprezydent
Miasta Łodzi**

Jan Kamiński

**Łódzki
Kurator
Oświaty**

Beata Jachimczak

**Dyrektor
Wydziału Edukacji
Urzędu Miasta Łodzi**

Pomysł jest wyjątkowy i myślę, że oczekiwany przez większość pracowników szkół. Ciągle jeszcze za mało osób pracujących w szkołach i w ogóle mieszkańców Łodzi wie o tym, że w naszych placówkach oświatowych dzieje się rzeczywiście wiele. Niegdyś szkoły, a szczególnie szkoły zawodowe, borykały się z poważnymi problemami, przeżywały kryzysy z różnych powodów, niżu demograficznego, czy nawet nieodpowiednich decyzji. Dziś szkoły zmieniły się nie do poznania, zaczęły walczyć o ucznia w sposób przemyślny i rozsądny, zmieniając swoje podejście do ucznia i do samego procesu kształcenia. Ale problemem łódzkich placówek oświatowych jest dziś często to, że w rywalizacji o każdego ucznia zaczęły traktować inne szkoły jako konkurencję, niechętnie dzielą się swoimi pomysłami i wykorzystują je wyłącznie dla siebie. Rywalizacja tego typu między szkołami jest niepotrzebna, a nawet szkodliwa. Czasopismo, w którym dobre praktyki będą opisywane, pomoże przenieść te doświadczenia do innych placówek, ale też da dobry przykład, że nie warto tych doświadczeń zostawiać tylko dla siebie, że należy się nimi dzielić. Według mnie pomysł stworzenia czasopisma poświęconego dobrym praktykom w oświacie jest świetny i bardzo cieszę się, że Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego zamierza go realizować. Z całą pewnością będzie to kolejny kamień milowy na drodze doskonalenia systemu oświaty, upowszechniania ciekawych i wartościowych rozwiązań, które sprawdzają się w praktyce.

Gratuluję pomysłu ukazywania przez nowe czasopismo „Dobre Praktyki” ciekawych rozwiązań problemów organizacji procesów kształcenia, procesów wychowania oraz sylwetek nauczycieli - autorów innowacji. Opisy dobrych praktyk mogą znakomicie służyć nauczycielom rozpoczynającym pracę pedagogiczną i tym, którzy doskonalą swoje umiejętności zawodowe.

Pisma poświęconego innowacjom do tej pory brakowało. Gdyby sięgnąć do statystyk, składanie dokumentacji dotyczących pomysłów innowacyjnych ma tendencję wzrostową. Obecnie procedury zostały uproszczone i nie krępuje nas już termin składania dokumentów do końca marca. Wystarczy uchwała rady pedagogicznej, zatwierdzenie jej przez radę szkoły i pomysł można zgłaszać do kuratorium. W tym roku szkolnym takich projektów zgłoszono 517. Pomysłów na innowacje jest coraz więcej. Jedną z przyczyn jest na pewno ciągłość zmian w edukacji i wprowadzanie nowych podstaw programowych.

Systematyczne wydawanie takiego czasopisma, w którym będą pokazywane innowacje pedagogiczne i ich efekty, przekona dyrektorów szkół i nauczycieli „pozamykanych” na nowości – by dokonali zmian w swoich czynnościach pedagogicznych.

Dużo zależy od mądrości dyrektora szkoły i współpracy między nauczycielami różnych przedmiotów. Wprowadzanie innowacji i dobrych praktyk daje pozytywne efekty, które przekładają się na sukcesy uczniów i pozycję szkoły, a to z kolei może się przekładać na dostrzeżenie przez władze oświatowe działań placówki i uwzględnienie tego podczas zmian w szerszej skali.

To, co będzie ukazywać się na łamach „Dobrych Praktyk” na pewno może inspirować innych. Pismo daje możliwość pokazania rozwiązań sprawdzonych w innych szkołach, zaprezentować sylwetki tych, którzy osiągają sukces i metody ich pracy. Pozostaje mi tylko życzyć „Dobrym Praktykom” sukcesów w propagowaniu innowacji w szkolnictwie.

Wdobie poszukiwania nowych kierunków rozwoju oświaty, w trudnym momencie, kiedy oświata jest obiektem krytyk, skierowanie się w stronę dobrych praktyk jest w moim odczuciu kierunkiem jak najbardziej właściwym.

Myślę, że brakuje w chwili obecnej przemyślanego, spójnego systemu prezentacji dobrych praktyk. Wiele placówek oświatowych i wielu nauczycieli podejmuje ciekawe inicjatywy, ale próby upowszechniania tych działań nie zawsze są skuteczne.

Cieszę się, że powstaje czasopismo, które chce prezentować dobre praktyki w oświacie i stać się forum wymiany doświadczeń w tym zakresie. Uważam, że było by to świetną bazą do podpatrywania innych w tym, co udało się im zrobić na rzecz podnoszenia jakości kształcenia, budowania ciekawych programów wychowawczych, nawiązywania relacji z całą wspólnotą edukacyjną. Tak więc w pełni podpisuję się pod ideą utworzenia takiego pisma i mam nadzieję, że będę mogła mieć w związku z tym źródło, z którego sama będę czerpała informacje i inspiracje nie tylko jako dyrektor wydziału edukacji, ale także jako człowiek zainteresowany tym, co dobrego w oświacie się dzieje. Część nauczycieli nie jest w stanie przebić się na szersze forum ze swoimi pomysłami. Ich działania – pokazane na przykład przez wasze czasopismo – być może staną się impulsem do działań dla innych i zainspirują do kontynuowania oraz rozwijania zaproponowanych innowacji przez ich autorów.

Gratuluję pomysłu i czekam na pierwszy numer z niecierpliwością.

Metody pracy z dzieckiem z Zespołem Aspergera

Terapeutyczna rola plastyki w procesie edukacji

Proces wychowawczy uwzględniający szczególną rolę plastyki musi odnosić się przede wszystkim do podstawowych zasad dydaktyki: ciągłości procesu dydaktycznego, systematyczności i stopniowania trudności.

Metody jakimi posługuję się wobec uczniów stwarzających trudności oraz uczniów dysfunkcyjnych to:

- metoda problemowa (np. jak namalować światło?),
- metoda prób i błędów (próbuję, aż uwierzę, np. jak zrobić kolor pomarańczowy?),

Metody te staram się powiązać z indywidualizacją pracy z dzieckiem pozostającym w grupie klasowej.

Omówię teraz przypadki dwóch uczniów: Remka z klasy V, nieposiadającego żadnego orzeczenia, oraz innego ucznia, również z klasy V, posiadającego orzeczenie z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej do kształcenia specjalnego w klasie integracyjnej – ucznia z zespołem Aspergera, z olbrzymimi kłopotami emocjonalnymi (w klasach młodszych), który wpadając w szał potrafił uderzyć zarówno kolegę jak i osobę dorosłą. Płakał, krzyczał, potrafił się okaleczać.

Obu chłopców cechuje wysoki stopień inteligencji i różnorodne zainteresowania: przyrodę, fizykę, literaturę (Remek pisze książki) oraz duże zdolności artystyczne, manualne i twórcze (w przypadku Remka również aktorskie). Obaj są rozwinięci intelektualnie i emocjonalnie, ale z trudem podporządkowywali się rygorom szkolnym, również wymaganiom stawianym dzieciom na lekcji plastyki, takim jak zachowanie porządku w miejscu pracy na lekcji i po jej zakończeniu, nieprzeszkadzanie innym w tworzeniu. Podczas pracy w grupie stwarzali konflikty, bywali rozkojarzeni, kłótniwi. W kontakcie z dorosłymi (psycholog, nauczyciel, matka) – odważni i śmiali, przejawiali ciągle poczucie niesprawiedliwej oceny swojego postępowania, z tą różnicą, że Remek był spokojny, a drugi z uczniów nie zważał, czy jest to dorosły, czy kolega i wyładowywał na nim swoje emocje w sposób czasem brutalny.

Wyniki głębszej analizy zachowania uczniów skłoniły mnie do tego, iż postanowiłam stworzyć im warunki indywidualnej pracy bez izolowania ich od klasy. Posadziłam ich przy swoim stole. Od tego momentu obaj zaczęli pracować w skupieniu, twórczo, oryginalnie, z zapałem, a ich skłonności do ciągłych konfliktów i zaczepnej postawy wobec kolegów przestały istnieć! Obaj zaczęli opowiadać o sobie, swoich pasjach naukowych i twórczych. Ta sytuacja dała im poczucie bezpieczeństwa

i możliwość skupienia uwagi na własnej pracy (gdy siedzieli wśród uczniów prowokowali, bądź byli prowokowani). Pozwoliła także na **szybkie osiągnięcie świetnych efektów twórczych, czego dowodem jest w przypadku Remka uzyskanie I miejsca w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „Kwiaty dla Babc i Dziadka” zorganizowanym przez Krajowe Stowarzyszenie Pomocy Szkole.** Przewodniczący Komisji Konkursowej – Prezes Stowarzyszenia Polskich Artystów Plastyków – stwierdził, że spośród 600 nadesłanych w tej kategorii wiekowej prac, niezmiernie trudno było mu wybrać tylko jedną zwycięską. Okazała się nią praca Remka, co jest ogromnym wyróżnieniem, niezwykle satysfakcjonującym dla ucznia. Od tego czasu, jak sam mówi, jego pasją stało się tworzenie, szukanie źródeł inspiracji w innych dziedzinach nauki.

Podobnie stało się w przypadku drugiego ucznia. Zapytany przeze mnie co dają mu lekcje plastyki, udzielił następującej odpowiedzi:

„W czwartej klasie uważałem, że plastyka do niczego mi nie będzie potrzebna. Myliłem się bardzo. Zajęcia z plastyki pomagają mi się zrelaksować i uspokoić, np. jak się zdenerwuję, lub czymś zmartwię. Czas przy tworzeniu jest mi potrzebny, aby zapomnieć o wszystkich przykrościach, których w szkole jest zbyt dużo i które są dla mnie często nie do zniesienia.

Ten przedmiot bardzo lubię, ponieważ dzięki niemu rozwijam się artystycznie i technicznie.

Bardzo chętnie uczestniczę w zajęciach. W czwartej klasie

bardzo potrzebowałem pomocy. Siedziałem z panią przy biurku, a teraz już siadam w ławce z kolegami. Pomogła mi bardzo życzliwość i cierpliwość pani Ani. Chcę dalej rozwijać moje zdolności.”

Już w czwartej klasie, po usadzeniu chłopca przy moim stole, stworzeniu mu warunków pracy indywidualnej w grupie klasowej, zastosowaniu wyciszających i motywujących metod terapeutycznych (łagodna rozmowa, stworzenie poczucia bezpieczeństwa, dostrzeżenie pozytywów w pracy twórczej) nastąpiła natychmiastowa zmiana zachowania ucznia. Widoczne było wyciszenie ucznia na lekcjach, nie trzeba go ciągle mobilizować, wykonując prace nie bał się negatywnej oceny. Rysując i malując wyrażał emocje i rozładowywał napięcie, dzięki czemu potrafił funkcjonować zgodnie z normami społecznymi. Chłopiec pozytywnie reagował na pochwały, które

Praca Remka. I nagroda W@Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „Kwiaty dla Babc i Dziadka”

Autogramy uczniów 9-12 lat
Jacek Przeważny

wzmacniały jego poczucie własnej wartości i coraz częściej wyrażał radość, szczęście, zadowolenie.

Obecnie obaj uczniowie są członkami prowadzonego przez mnie od czterech lat Koła Młodych Fizyków, którego zajęcia odbywają się na Wydziale Fizyki i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Łódzkiego. Atmosfera pracy badawczej na Uniwersytecie jest inspiracją dla twórczości plastycznej. Podczas zajęć następuje rozwijanie zainteresowania dzieci różnymi zjawiskami fizycznymi, np.: barwa, bryła, światło, faktura, ruch, linia, kontrast, przestrzeń, które mają swoje odniesienie w twórczości plastycznej, również profesjonalnej. Zajęcia te są obecnie realizowane w ramach opracowanej przeze mnie innowacji pedagogicznej „Patrzę, widzę, rozumiem”, która ukazuje wielopłaszczyznową korelację między plastyką i fizyką. Celem tej innowacji jest stymulowanie procesów wyobraźni i twórczego działania ucznia oraz formowanie osobowości ucznia, który w sposób świadomy postrzega otaczającą go rzeczywistość, potrafi ją zinterpretować i przetworzyć w działalności twórczej. Jej efekty to otwarte osobowości, otwarte umysły i empiryczne poznawanie sztuki przez dzieci. Dziś obaj uczniowie twierdzą, że nie tylko plastyka, ale i fizyka stała się ich pasją.

Doświadczenia w pracy pedagogicznej z dziećmi z dysfunkcjami zaowocowały opracowaniem przeze mnie dwóch programów terapeutycznych – innowacji „Po tamtej stronie tęczy” dla dzieci z zaburzeniami zachowania oraz „Poruszyć siebie samych” dla dzieci nieśmiałych i wycofanych, w których kluczową rolę odgrywa praca w atmosferze radości i twórczych emocji inspirowanych między innymi muzyką klasyczną, z nastawieniem na świadome jej słuchanie. (Mogę dodać dla przykładu, że muzyka Bacha, Vivaldiego, Corelliego czy Albiniego daje dzieciom poczucie pewności i bezpieczeństwa, uspokaja i równoważy ślady stresu i napięć oraz doskonale synchronizuje pracę całego mózgu. Natomiast muzyka Mozarta czy Beethovena działa niezwykle pobudzająco na pracę mózgu, sprzyja przypomnianiu sobie, wzmacnia kreatywność i wycisza.)

Pora na wnioski.

Sztuka może stać się dla dzieci jednym z narzędzi badawczych w innych dziedzinach nauki i życia, a wnikanie w otoczenie za pomocą sztuki stało się pasją moich uczniów.

Przez sztukę można rozwijać i kształtować uczucia i emocje.

I na koniec wniosek chyba najważniejszy: sztuka może mieć ogromne oddziaływanie terapeutyczne.

*Anna Majchrzak
nauczyciel plastyki
Szkoła Podstawowa nr 182 w Łodzi*

Gimnazjum nr 6

Szkolna gazetka - inaczej

Uczniowie koła czytelniczo-medialnego „Bibliofil” wydają szkolną gazetkę. Nosi ona tytuł „Echo Gimnazjalisty”. Gazetka powstaje na platformie Junior Media, na szablonach prawdziwych dzienników regionalnych. Jest to internetowa platforma do tworzenia gazetki szkolnych on-line.

System Redakcja on-line pozwala tworzyć gazetki wszędzie tam, gdzie jest komputer z dostępem do Internetu, a więc nie tylko w bibliotece szkolnej, ale także w domu. Dzięki temu szkolni dziennikarze mogą pisać artykuły w dowolnym czasie, nie przeszkadzając sobie wzajemnie.

Redakcja gazetki „Echo Gimnazjalisty” ukonstytuowała się w styczniu 2011 roku, wkrótce po warsztatach dziennikarskich prowadzonych przez łódzkich dziennikarzy w hotelu Borowiecki. Założycielkami redakcji były trzy dziewczyny, wówczas uczennice klasy II, dziś absolwentki gimnazjum. Młode dziennikarki bardzo zaangażowały się w prace redakcyjne, wydały kilka pierwszych numerów gazetki. Wzięły też na siebie obowiązek przeszkolenia nowych członków zespołu redakcyjnego oraz przekazały cenne doświadczenie młodszym koleżankom i kolegom dziennikarzom.

Obecnie pod opieką nauczyciela-bibliotekarza, Ilony Bolewskiej, która pełni jednocześnie rolę redaktora naczelnego, pracuje pięciorosowy zespół, który stanowi trzon redakcji. Są to uczniowie klasy II. Do grupy dołączają inni uczniowie szkoły, którzy piszą artykuły lub newsy na dowolny temat zgodny z ich zainteresowaniami. Gazetka jest swoistą kroniką szkolną. Uczniowie piszą o aktualnych i ważniejszych wydarzeniach z życia szkoły np. o akcjach szkolnego koła Caritas, wycieczkach do bibliotek, muzeów, o działalności Samorządu Szkolnego, o szkolnych i międzyszkolnych konkursach. Powstają też gazetki tematyczne - jedną z nich było wydanie poświęcone Januszowi Korczakowi w związku z obchodowym Rokiem Korczakowskim.

Głównym celem tego przedsięwzięcia jest rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań uczniów, zdobywanie i doskonalenie praktycznych umiejętności redakcyjnych i wydawniczych, poszerzanie zakresu umiejętności i wiadomości zdobywanych na lekcjach, kształcenie umiejętności dostrzegania problemów wymagających uwagi dziennikarza.

Gazetka jest dostępna w bibliotece szkolnej, wywieszona na tablicy ściennej w holu przed

biblioteką. Można ją również poczytać na stronie internetowej szkoły. Redakcja zdecydowała, że gazetka tworzona będzie na makiecie Dziennika Łódzkiego w formacie A4. Taka forma jest aktualna do dziś.

Na zajęciach koła czytelniczo-medialnego uczniowie wzmacniają poczucie własnej wartości i rozbudzają w sobie ciekawość świata oraz przygotowują się do pełnienia różnorodnych ról w dorosłym życiu. Uczą posługiwania się komputerem, pracy w systemie on-line, wykorzystywania gotowych narzędzi, w tym przypadku: makiet-szablonów do tworzenia gazety, a nade wszystko doskonałą umiejętności językowe. Być może któryś z uczniów w przyszłości zostanie pracownikiem prawdziwej redakcji?

*Ilona Bolewska
nauczyciel bibliotekarz
Gimnazjum nr 6 w Łodzi*

XIII Liceum Ogólnokształcące

Dobre praktyki w dwóch językach

Historyczną datą dla naszej szkoły jest rok 1945, kiedy to utworzono państwowe liceum ogólnokształcące. Wyróżnikiem szkoły od początku istnienia było wprowadzenie do programu nauczania języka francuskiego.

Od roku 1998 XIII LO jest pierwszą w Łodzi szkołą prowadzącą klasy dwujęzyczne z wykładowym językiem francuskim pod patronatem Ambasady Francji w Polsce. Specyfiką tych klas jest wydłużony cykl kształcenia. W klasie wstępnej uczniowie intensywnie uczą się języka francuskiego, a od klasy pierwszej uczestniczą w zajęciach prowadzonych dwujęzycznie, m.in. z matematyki, historii, biologii i geografii. W klasach dwujęzycznych obowiązuje innowacyjny system oceniania egzaminów, m.in. uczniowie przygotowują spektakl wystawiany na deskach Akademickiego Ośrodka Inicjatyw Artystycznych.

Edukację wspierają wymiany młodzieży z krajami francuskojęzycznymi: od 1992 z Collège Notre-Dame z Wavre w Belgii, od 2002 z liceum SteCécile w Montoire we Francji, od 2006 z Lycée François Mauriac z Andrézieux-Bouthéon we Francji oraz Cité Scolaire Internationale w Lyonie we Francji.

Wymiany te odbywają się cyklicznie. W ich trakcie młodzież poznaje nie tylko język, ale i kulturę sąsiadów. Od roku 1994 działa w szkole teatr w języku francuskim, który odnosi sukcesy na festiwalach polskich i zagranicznych. Wielokrotnie reprezentował Polskę na międzynarodowych festiwalach teatrów dwujęzycznych.

wizyta Ambasadora Francji w XIII LO w 2012 roku

Od roku 1998 realizowane są projekty edukacyjne Comenius. Do 2013 zorganizowano ich pięć: **Teatr bez granic** z liceami z Francji oraz Niemiec, **Śladami George Sand i Fryderyka Chopina** - projekt teatralny z liceum z Francji, **Człowiek i środowisko – przyjaciele czy wrogowie?** projekt ekologiczny w języku angielskim z liceum z Francji, **Na tropie Romana Polańskiego między Francją a Polską** - projekt filmowy z liceum z Francji oraz **Asystentura Comeniusa** z Francją.

Ponadto zrealizowano wiele projektów międzynarodowych w ramach wymian młodzieżowych, np. **Łódź - Lyon- Ziemia Obiecana i miasto międzynarodowe**; **Lyon-Łódź – miasta mody i filmu** z sekcją polską

szkoły międzynarodowej w Lyonie. Obecnie uczniowie XIII LO z sekcji dwujęzycznej biorą udział w trójstronnym projekcie CTVL o samorządności uczniowskiej w Polsce, Francji i Niemczech.

Wraz ze świadectwem maturalnym uczniowie klas dwujęzycznych otrzymują certyfikat rządu francuskiego poświadczający wysokie umiejętności językowe.

XIII LO jest szkołą ćwiczeń filologii romańskiej Uniwersytetu Łódzkiego. Dzięki temu studenci mają jedyną możliwość zapoznania się ze specyfiką kształcenia dwujęzycznego, obserwowania i prowadzenia lekcji pod opieką naszych nauczycieli.

Nauczyciele języka francuskiego i innych przedmiotów uczących w języku francuskim doskonale swoje umiejętności językowe podczas licznych kursów, szkoleń i staży zagranicznych m.in. w Sèvres pod Paryżem. Dodatkowym atutem nauczania dwujęzycznego są lekcje prowadzone z rodzimym użytkownikiem języka native-speaker.

Działając na rzecz środowiska lokalnego, podejmujemy inicjatywy integrujące szkoły dwujęzyczne, realizując wspólne projekty, m.in. Europejski Dzień Języków, Wzrost Łódź na Języki.

Środowiskowy charakter mają również imprezy prowadzone w ramach Dni Frankofonii. Organizujemy wówczas **Dyktando Języka Francuskiego** dla gimnazjalistów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych i **Festiwal Piosenki Francuskojęzycznej**, którego finał odbywa się w Łódzkim Domu Kultury.

Spektakl Szkolnego Teatru Francuskiego

Szczycimy się sukcesami naszych uczniów w olimpiadach, konkursach przedmiotowych i zawodach sportowych. Daje nam to od lat wysokie miejsca w rankingach Perspektyw i łódzkiej prasy.

Szkoła może pochwalić się nie tylko dobrymi praktykami w nauczaniu dwujęzycznym, ale także ciekawymi rozwiązaniami edukacyjnymi. Od roku 1993 tworzone były klasy autorskie przy udziale pracowników naukowych Politechniki Łódzkiej i Uniwersytetu Łódzkiego. Obecnie szkoła ściśle współpracuje z wyższymi uczelniami i objęta została patronatami Wydziału WTIMS PŁ, a także Wydziału Filozoficzno-Historycznego oraz Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ. Dzięki tym patronatom uczniowie uczestniczą w zajęciach prowadzonych przez pracowników naukowo-dydaktycznych uczelni.

Patronka szkoły Maria Piotrowiczowa zobowiązuje nas do niekonwencjonalnego nauczania historii naszego kraju, a lokalizacja szkoły na terenie getta łódzkiego nie pozwala zapomnieć o przeszłości.

Historii uczymy nie tylko na lekcjach, ale także podczas tradycyjnie organizowanego Rajdu do Dobrej w rocznicę Powstania Styczniowego. Patronce poświęcone były również historyczne quizy, projekcje multimedialne przygotowywane przez uczniów, opieka nad grobem patronki na Cmentarzu Starym.

Współpraca z centrum dialogu Marka Edelmana umożliwiła uczniom wzięcie udziału w projekcie edukacyjnym „Oddajcie mi swoje dzieci” poświęconemu historii getta łódzkiego.

Różnorodne projekty edukacyjne organizowane są z inicjatywy nauczycieli, jak i samych uczniów, zależy nam bowiem na wykształceniu człowieka kreatywnego, przedsiębiorczego podejmującego wyzwania współczesnego świata, twórczo rozwiązującego problemy, potrafiącego efektywnie współpracować w zespole.

Uczniom, dla których nauka jest pasją, umożliwiamy rozwijanie zainteresowań, przygotowując do konkursów i projektów pozaszkolnych.

Służą temu wykłady i ćwiczenia, w których uczestniczą w ramach godzin lekcyjnych i pozalekcyjnych. Dzięki tym działaniom uczniowie odnoszą sukcesy matematyczne i informatyczne. Przykładem mogą być nagrody i wyróżnienia w konkursach, np. „Matematyka moja pasja”, „W świecie matematyki”, turniej „Matematyczna Piramida”.

W styczniu 2013 roku XIII LO przystąpiło do projektu Politechniki Koszalińskiej realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki przy udziale Ministerstwa Edukacji Narodowej **Wirtualna Fizyka – Wiedza Prawdziwa**. Założeniem projektu jest zwiększenie zainteresowania uczniów fizyką dzięki zastosowaniu innowacyjnych narzędzi edukacyjnych, m.in. gier edukacyjnych wideo oraz filmów interaktywnych.

XIII LO z klasami pod patronatem Wydziału Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Stosowanej Politechniki Łódzkiej organizuje od 5 lat dla uczniów klas II i III szkół gimnazjalnych konkurs: „Fizyka, jak okiem sięgnąć!” edycja V 2013 „Jak działa twoja komórka?” Celem organizowanych kolejnych konkursów jest uzmysłowienie gimnazjalistom jak ważna i pożyteczna w życiu codziennym jest wiedza z fizyki.

Wychodząc naprzeciw zainteresowaniom uczniów w 2009 r. przystąpiliśmy do ponadregionalnego projektu edukacyjnego z informatyki. **Projekt Informatyka+** miał na celu podwyższenie kluczowych kompetencji młodzieży. Stwarzał także uczniom zdolnym możliwości rozwijania zainteresowań naukowych w tym zakresie. Uczniowie naszej szkoły brali udział w zajęciach organizowanych przez Warszawską Wyższą Szkołę Informatyki, w warsztatach programistycznych, a także w obozach naukowych. Kontynuacją tego projektu jest program **IT-szkoła**, który jest formą studiów e-learningowych w zakresie teorii oraz zastosowań technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Młodzież naszego liceum

Dzień Witamin

bardzo aktywnie uczestniczy w realizacji zadań podnoszenia własnych kompetencji informatycznych, zdobywając kolejne certyfikaty w programie IT-szkoła. Wśród tych uczniów zawiązała się grupa, która ubiega się o uzyskanie statusu Studenta Programu IT. W roku 2012 w uznaniu na rzecz działań rozwijania kompetencji uczniów w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych szkołę wyróżniono w rankingu IT-Szkoła.

Młodzi informatycy naszego liceum uczestniczyli w projekcie realizowanym przez Akademię Młodych Twórców – *Program wspierania uczennic i uczniów uzdolnionych informatycznie*, uzyskując certyfikaty potwierdzające ich kompetencje w zakresie wybranych modułów tematycznych.

Staramy się przygotować młodzież naszej szkoły nie tylko do podjęcia dalszego kształcenia, ale także zapewnić poczucie bezpieczeństwa i stworzyć możliwość realizacji nawet szalonych pomysłów i przedsięwzięć. Z inicjatywy uczniów w szkole zorganizowano, m.in. Dzień Spania w Miejscach Publicznych, Noc Filmową, Dzień Odkrywania Talentów, Dzień Sportu, Dzień Witamin, Dzień Serca.

XIII Liceum Ogólnokształcące to szkoła otwarta i przyjazna, która pozwala zarówno uczniom jak i nauczycielom rozwijać swoje pasje i śmiałe pomysły edukacyjne.

Szkoda, że niektóre z dotychczasowych sprawdzonych dobrych praktyk edukacyjnych nie znajdują uznania w Ministerstwie Edukacji. Z niepokojem myślimy o zbliżającym się roku 2015, kiedy to po raz ostatni będziemy przyjmować uczniów do klasy wstępnej dwujęzycznej. Pomimo wysokiej oceny efektów kształcenia dwujęzycznego, zarówno przez autorytety naukowe jak i pracodawców, ministerstwo nie widzi potrzeby inwestowania w kształcenie dwujęzyczne w obecnej formule. Nasze piętnastoletnie doświadczenia i ogromny wysiłek zostaną przekreślone. Jesteśmy przekonani, że bez nauki w klasie wstępnej, w której nauka języka odbywa się bardzo intensywnie nasi uczniowie nie osiągną tak wysokiego poziomu umiejętności językowych.

Barbara Górską
dyrektor XIII LO

Filmowa Noc Andrzejkowa

Szkoła Podstawowa nr 29 w Łodzi

Święto Języka Polskiego

Z ciekawą i pożyteczną inicjatywą edukacyjną wystąpiła Szkoła Podstawowa nr 29 im. Jana Kochanowskiego w Łodzi.

To tutaj, 27 listopada 2012 r., odbył się, już po raz trzeci, Ogólnolódzki Konkurs Kaligraficzno – Krasomówczy. Konkurs został objęty patronatami: Wojewody Łódzkiego, Łódzkiego Kuratora Oświaty, Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego oraz Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Celem konkursu było promowanie sztuki pięknego pisania, szacunku do tradycji kaligrafii, która jest nie tylko sposobem przekazywania informacji i posiada walory estetyczne, ale kształtuje i odzwierciedla charakter piszącego, czyli jego pracowitość, zaangażowanie, wytrwałość i talent.

Organizatorzy pragnęli także zwrócić uwagę na potrzebę walki z bylejąkością i niechlujnością języka codziennego dzieci. Chcieli pokazać, że warto i należy mówić piękną polszczyzną, aby przekazać więcej znaczeń i zachwyć odbiorcę.

Jednym z celów konkursu było także przybliżenie uczniom idei praw dziecka oraz myśli Janusza Korczaka i uczenie w ten sposób Roku Korczakowskiego.

Uczniowie (52 uczestników z 16 szkół podstawowych) mogli uczestniczyć w warsztatach kaligraficznych i krasomówczych poprzedzających konkurs. Dzieci rywalizowały ze sobą w dwóch kategoriach: kl. I-III oraz IV – VI.

Uczniowie, którzy przystąpili do konkursu krasomówczego, zabierali głos na temat: „Czy ludzie tacy jak Janusz Korczak dziś także są potrzebni?”

Wypowiedź nie mogła przekroczyć dwóch minut. Tematy wypowiedzi dotyczyły wartości, którym patronuje Janusz Korczak (przyjaźń, rodzina, tolerancja, odpowiedzialność, prawa i obowiązki człowieka/dziecka).

Podczas konkursu przede wszystkim oceniana była spontaniczność wypowiedzi, swoboda, poczucie humoru, bogactwo słownictwa, ogólne wrażenie. Organizatorzy zachęcali nauczycieli do ćwiczenia z uczniami swobodnego wypowiadania się, wyrażania opinii, śmiałego formułowania argumentów.

W kategorii Kaligrafia oceniano: czytelność, estetykę, kształt i proporcjonalność liter w przepisywanym przez dzieci piórem, kilkudziesięciu tekście zaczerpniętym z dzieł Janusza Korczaka oraz zapisy w zeszycie do języka polskiego, który uczeń przedstawiał komisji w dniu konkursu.

Laureatami III Konkursu Kaligraficzno-Krasomówczego zostali:

Kategoria: Krasomówstwo kl. IV-VI

Mistrz Mowy Ojczystej – **Michał Zalega (SP nr 111)**

Wicemistrz Mowy Ojczystej – **Matylda Gajdzis (SP nr 41)**

Wyróżnienie za oryginalne i autentyczne formułowanie myśli i refleksji – **Natasza Wiertelk (SP 142)**

Wyróżnienie – **Aleksandra Maciaszek (SP nr 44)**

Kategoria: Kaligrafia klasy II-III

Mistrz Kaligrafii – **Aniela Wilicka (SP nr 162)**

Wicemistrz Kaligrafii – **Jakub Duniec (SP nr 44)**

Wyróżnienie – **Joanna Kaźmierska (SP nr 71)**

Kategoria: Kaligrafia klasy IV-VI

Mistrz Kaligrafii – **Anna Wiktoro (SP nr 174)**

Wicemistrz Kaligrafii – **Anna Leszczyńska (SP nr 29)**

Wyróżnienia – **Julia Adasik (SP 205),**

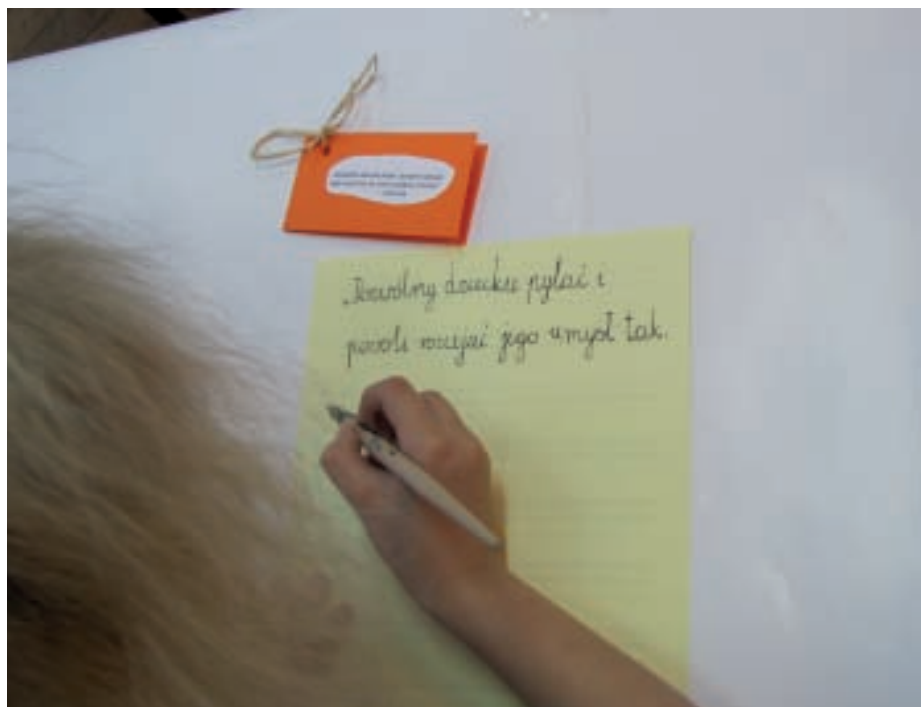
Justyna Koziarska (SP nr 71)

Podsumowanie zmagania konkursowych odbyło się po zakończeniu eliminacji. Gośćmi spotkania byli, oprócz uczestników konkursu, nauczyciele, przedstawiciele władz oświatowych i społeczności lokalnej. Uroczystość uświetniło przedstawienie przygotowane przez Koło Teatralne ze Szkoły Podstawowej nr 29.

Nad całością przebiegu tego Święta Języka Polskiego czuwała pani dyrektor Szkoły Podstawowej nr 29 – Elżbieta Jurek oraz szczególnie odpowiedzialne za organizację i przebieg konkursu: Agnieszka Puta, Marzena Derbich-Sorys – nauczycielki języka polskiego oraz Dorota Sosnowska – nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej.

W czasach, gdy umiejętność pięknego mówienia i pisania jest wśród młodych ludzi coraz rzadsza, działania podjęte przez dyrekcję i nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 29 są warte zauważenia i pochwały. Mam nadzieję, że Konkurs Kaligraficzno – Krasomówczy na stałe wpisze się w kalendarz imprez edukacyjnych w naszym mieście.

Jolanta Bielecka

Zespół Szkół Przemysłu Mody w Łodzi

Kształcenie dla przemysłu mody

Zespół Szkół Przemysłu Mody w Łodzi jest szkołą, która pragnie w sposób kompleksowy kształcić młodzież we wszystkich zawodach związanych z modą. Chodzi tu zarówno o zawody ściśle związane z projektowaniem i szyciem odzieży, jak i z przygotowaniem stylizacji poprzez wykonanie fryzury i makijażu. Szkoła posiada nowoczesną bazę i wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną przygotowaną do kształcenia w zawodach związanych z przemysłem mody.

Zespół Szkół Przemysłu Mody to szkoła, w której wielu uczniów uczestniczy nie tylko w zajęciach obowiązkowych. Uczniowie z zaangażowaniem biorą również udział w projektach, często współfinansowanych ze środków UE i mających wymiar międzynarodowy.

Uczniowie biorący udział w projektach mają możliwość rozwijania swoich zdolności i zainteresowań oraz nauki dodatkowych języków obcych. Podnoszą swoje umiejętności społeczne, życiowe i zawodowe kwalifikacje w dobrze wyposażonych pracowniach specjalistycznych, jak i w czasie wyjazdów zagranicznych m. in. do Włoch, Francji, Hiszpanii.

Zespół Szkół Przemysłu Mody kształci obecnie młodzież w szkole policealnej w zawodzie technik usług kosmetycznych oraz w technikum w zawodach technik technologii odzieży i technik cyfrowych procesów graficznych. Jest też możliwość uzyskania kwalifikacji przewidzianych dla zawodu krawiec, kształcenie odbywa się w zasadniczej szkole zawodowej.

Dla rozwoju szkoły istotne byłoby poszerzenie jej oferty edukacyjnej o zawody: fototechnik i fotograf. Uzupelnilyby one brakujące w obecnej chwili ogniwa zawodów modowych. Etapy prac nad określoną kolekcją i sam pokaz powinny być profesjonalnie dokumentowane przez specjalistów reprezentujących zawody związane z modą: fotografów, fototechników, którzy przygotowują zdjęcia z pokazów. Łódź jest miastem wiążącym swoją przyszłość z rozwojem zawodów kreatywnych i propozycja działań i rozwoju szkoły odpowiada na wyzwania związane z przyjętymi kierunkami rozwoju naszego miasta.

Technik technologii odzieży przygotowuje młodzież kompleksowo do wykonania zadań związanych z zawodem. Uczniowie uczą się projektować wyroby odzieżowe rozwijając swoje zdolności plastyczne, wykonują konstrukcje i szablony wyrobu, kroją elementy odzieży oraz samodzielnie szyją w pracowniach. Nieodłącznym elementem każdego

pokazu mody jest odpowiednia stylizacja, na którą składa się dobrany do stroju makijaż i fryzura. W szkole policealnej o kierunku technik usług kosmetycznych uczniowie uczą się: wykonywać zabiegi z zakresu kosmetyki pielęgnacyjnej, upiększającej i leczniczej. Modelki są malowane i czesane przez koleżanki. Ta ostatnia czynność nie jest jednak wykonywana profesjonalnie, ponieważ brakuje w szkole zawodu przygotowującego do stylizacji

obróbki i przygotowanie zdjęć dostarczonych przez fotografa. Nasi uczniowie pracują na programach graficznych firm Adobe i Corel na platformie Windows oraz dzięki współpracy z Politechniką Łódzką również na platformie Macintosh. Retusz zdjęć i fotomontaże to nieodłączny element dobrego i efektownego przygotowania publikacji.

Reasumując, przykłady innych polskich szkół o zbliżonym profilu działania pokazują,

fryzur. Projekty odzieży opracowane i uszyte przez uczniów szkoły są prezentowane podczas pokazów mody. Ważna jest również dokumentacja modeli stworzonych przez profil odzieżowy. Tutaj niezastąpione stają się zawody fototechnika i fotografa. Dzięki zawodowi fototechnika, zdjęcia po postprodukcji będą mogły ukazać się zarówno w czasopismach jak i specjalnie przygotowanych albumach fotograficznych. Nie będzie również przeszkod do wywoływania pojedynczych zdjęć.

Zawodem, który uzupełnia prace fototechnika i fotografa jest technik cyfrowych procesów graficznych - zawód, w którym kształcimy w naszej szkole. Zadaniem technika jest

że skupienie w ofercie edukacyjnej wszystkich zawodów związanych z modą to recepta na sukces placówki (Warszawa, Częstochowa, Sosnowiec), także recepta na sukces Zespołu Szkół Przemysłu Mody w Łodzi.

Ewa Pawlak, wicedyrektor Zespołu Szkół Przemysłu Mody w Łodzi

Ewa Tomaszewska, przewodnicząca Komisji Przedmiotów Zawodowych w Zespole Szkół Przemysłu Mody w Łodzi

XV Liceum Ogólnokształcące

SPOTKANIA POLSKO-AMERYKAŃSKIE

XV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kasprowicza w Łodzi zainicjowało współpracę ze szkołami w Stanach Zjednoczonych. Autorką i jednocześnie koordynatorką przedsięwzięcia jest nauczycielka języka polskiego **Barbara Matusiak**, alumna amerykańskiego programu Voluntary Visitors, absolwentka seminariów na temat nauczania o Holokauście i prawach człowieka przeprowadzonych w Instytucie Yad Vashem w Jerozolimie, Memorial de La Shoah w Paryżu oraz w Muzeum Auschwitz.

Cele, jakie zaproponowała pomysłodawczyni, to nie tylko poszerzenie wiedzy na temat Holokaustu, praw człowieka i Stanów Zjednoczonych, ale również rozwijanie umiejętności komunikacyjnych w języku angielskim, kształtowanie postaw tolerancji i otwarcia na inne kultury. XV Liceum postawiło również na promocję Łodzi jako miasta dbającego o kultywowanie pamięci o różnych kulturach i narodach budujących jego historię i tradycję. Program rozpoczął się 17.04.2012 „Marszem Żywych” i przybyciem delegacji uczniów szkół średnich z Miami do XV LO. Wizyta została poprzedzona nawiązaniem współpracy z Center for Advancement of Jewish Studies (Centrum Studiów Żydowskich). Nauczyciele XV LO przeprowadzili warsztaty na temat postaw Polaków wobec Zagłady i współczesnej recepcji Holokaustu w obu społeczeństwach, w których aktywnie brała udział zarówno polska jak i amerykańska młodzież.

Po wspólnych zajęciach odbyło się spotkanie z Ocalonymi, zwiedzanie cmentarza żydowskiego w Łodzi i polsko-amerykańska ceremonia ku czci ofiar Shoah na Stacji Radegast.

Drugim elementem programu było spotkanie nauczycielek oraz nauczycieli amerykańskich i łódzkich w dniu 21.06.2012 pod hasłem „Kultura i historia Żydów łódzkich”. W trakcie spotkania dyskutowano o programach, metodach, uwarunkowaniach nauczania o Holokauście w Polsce i w Stanach Zjednoczonych, odbyła się również wizyta studyjna na terenie Getta Litzmannstadt.

Ostatnią część projektu stanowiła wymiana młodzieżowa pod hasłem „Nauczanie o Holokauście i prawach człowieka w USA i w Polsce”. Tym razem we współpracy z Uniwersytetem Arizona opracowano szczegółowy program wymiany, przeprowadzono rekrutację młodzieży, która została bardzo starannie przygotowana do wyjazdu (uczestniczyła w warsztatach i wykładach

na temat Holokaustu, praw człowieka, historii i kultury Stanów Zjednoczonych). Koordynatorka, pani Matusiak, uzyskała rekomendacje dla swojego przedsięwzięcia między innymi od MSZ – Ambasady RP w Waszyngtonie, MEN – wydziału spraw zagranicznych i ORE, a wsparcie finansowe od Wydziału Edukacji w Łodzi i University of Arizona. Młodzież, która w dniach 2.10 -13.10.2012 wyjechała do Stanów, uczestniczyła w warsztatach organizowanych w licznych szkołach średnich oraz na Uniwersytecie Arizona (na temat różnorodności kulturowej, współczesnej recepcji Holokaustu, sytuacji muzułmanów w USA), spotkała się z Ocalonymi w Jewish Center, protestantami ze Sierra Vista i społecznością polonijną w Tucson, rozmawiała z władzami oświatowymi Arizony oraz z pracownikami naukowymi Uniwersytetu Arizona. Rewizyta miała miejsce w dniach 15.12. - 28.12.2012. Amerykanie uczestniczyli w wielu warsztatach na temat historii i kultury żydowskiej w Polsce przeprowadzonych w szkołach średnich i w Centrum Żydowskim w Oświęcimiu. Dyskutowali o problemach współczesnej Łodzi ze studentami Stosunków Międzynarodowych i Politologicznych UŁ. Zwiedzali Warszawę, Kraków i Łódź śladami wielokulturowości, odwiedzili muzea - Powstania Warszawskiego, Chopina, Schindlera i Historii Miasta Łodzi, Treblinkę i Auschwitz, mieli również okazję wspólnie z polskimi rodzinami świętować Boże Narodzenie.

Osoby współpracujące z panią Barbarą Matusiak przy tym projekcie to pani **Ewa Kaczorowska** - dyrektor szkoły oraz pani **Izabela Wądołowska**, nauczycielka języka angielskiego. Wszyscy uczniowie i nauczyciele XV LO czekają z niecierpliwością na kontynuację projektu w kolejnych latach.

*Opracowanie
Aneta Jachimowska i Barbara Matusiak
XV Liceum Ogólnokształcące
ul. Traktorowa 77, Łódź*

XV lat działalności w Łódzkim Centrum
Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Akademia Młodych Twórców

Już dziś widać wyraźnie, że tylko te placówki, które potrafią przygotować uczniów do nowej rzeczywistości poprzez stosowanie innowacyjnych rozwiązań, często wykraczających poza standardowe i obecnie stosowane, są atrakcyjne dla dzieci i młodzieży.

Wiele ośrodków w kraju wypracowuje własne metody pracy z uczniem zdolnym i sprawdza je w trakcie prowadzenia zajęć. W Łodzi, placówką, w której zadbano o stworzenie odpowiedniego środowiska dla rozwoju uczniów uzdolnionych jest Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. W ramach podjętych prac innowacyjnych zorganizowano Akademię Młodych Twórców skupiającą uczniów uzdolnionych kierunkowo (informatycznie). Uczestnikami zajęć jest młodzież samodzielnie zgłaszająca

zainteresowań akademickich, zorganizowanie dla nich interesujących zajęć nie było łatwe. Podstawową formą pracy jest więc grupowy trening twórczości traktowany jako system przedsięwzięć realizowanych w grupie i poprzez grupę, ukierunkowanych na podwyższenie twórczego potencjału zespołu i jego członków. Każdy z uczniów może podejmować zadania, które umożliwiają rozwijanie drzemających w nim zdolności organizacyjnych, edukatorskich, programistycznych, każdy z nich może doświadczyć satysfakcji

się w wyniku organizacji pracy edukacyjnej ułatwiającej samodzielne uczenie się. Wypracowana metodyka działań twórczych, treści spotkań edukacyjnych, a przede wszystkim wspomniane powyżej sposoby identyfikowania uzdolnień i kwalifikowania do Akademii – pozwalają na wyłonienie przywódcy-lidera prowadzonych procesów organizacyjnych i metodycznych. Nauczyciel, bazując na możliwościach jakie niosą ze sobą relacje rówieśnicze, korzysta z wiedzy i umiejętności tzw. liderów młodzieżowych. Podobieństwo edukatorów rówieśniczych i ich „uczniów” zapewnia, że wiadomości będą odpowiednio dobrane oraz język stosowany do ich przekazu będzie efektywny. Edukatorzy rówieśniczy mogą również - efektywniej niż dorośli - dotrzeć do kolegów, a tym samym osiągnąć cele kształcenia pozaformalnego.

Od roku 1997 zajęcia realizowane są w formie cotygodniowych, dwugodzinnych zajęć, podczas których uczniowie pracują często nad realizacją własnych wizji i projektów. W układzie proponowanym uczniom w Akademii uczeń zostaje podmiotem edukacyjnym samodzielnie zdobywającym wiedzę i przygotowującym się do kierowania własnym rozwojem, natomiast nauczyciel pełni z kolei rolę opiekuna, doradcy, instruktora i kierownika samodzielnej pracy uczniów.

O sukcesie wprowadzonej innowacji świadczą osiągnięcia członków AMT, mające między innymi postać artykułów prezentowanych na łamach czasopism komputerowych takich jak Chip, Enter czy PC World Komputer, referatów wygłaszanych na konferencjach krajowych i międzynarodowych, książek o tematyce informatycznej, udziału w olimpiadach informatycznych, konkursach międzynarodowych, organizacji na zlecenie MENiS międzynarodowego konkursu Netd@ys oraz współpracy z profesjonalnymi firmami takimi jak: Microsoft, Interkl@sa, Helion.

chęć udziału w spotkaniach, kierowana przez nauczycieli informatyki, czy będąca laureatami konkursów informatycznych krajowych, wojewódzkich lub organizowanych przez ŁCDNiKP.

Biorąc pod uwagę fakt, że głębokość specjalizacji członków Akademii w informatyce wykracza poza program kształcenia realizowany w szkołach i często jest na poziomie

z intelektualnych odkryć i własnych dokonań. Udział uczniów w przedstawionej powyżej różnorodnej działalności daje im możliwość poszerzenia horyzontów myślowych, poznania kultur innych narodów, zdobycia cennych informacji.

Realizując powyższe zadania Akademia Młodych Twórców pracuje zgodnie z założeniami konstrukttywizmu w edukacji, daje możliwości wytwarzania wiedzy przez uczą-

Kształcenie na odległość

Wyzwaniem XXI wieku jest takie przygotowanie systemu edukacji, aby umożliwić społeczeństwu kształtowanie, doskonalenie i zmienianie swoich kwalifikacji zawodowych zgodnie z zapotrzebowaniem rynku pracy oraz własnymi ambicjami i możliwościami.

Internet stworzył nowe warunki dla kształcenia na odległość i wyznaczył tej formie kierunek jej rozwoju. Upowszechnienie technologii informacyjno-komunikacyjnych, rozbudowa infrastruktury sieci Internet (a zwłaszcza poszerzenie jej zasięgu i zwiększenie szybkości transferu danych) umożliwiły wykorzystanie osiągnięć techniki do rozwoju niestacjonarnych form kształcenia.

Przeobrażeniom ulega również system edukacji. Proces osiągania nowych celów edukacyjnych powoduje wprowadzanie systematycznych zmian i konieczność zarządzania nimi. Rozwój technologiczny w wielu dziedzinach powoduje, że człowiek w trakcie swojego życia zawodowego wielokrotnie musi zmieniać lub uzupełniać kwalifikacje po to, aby spełnić wymagania pracodawcy.

Zgodnie ze strategią Ministerstwa Edukacji Narodowej, kształcenie na odległość zostało uznane jako jedna z wielu form kształcenia ustawicznego. Zdalne formy kształcenia powinny jednak towarzyszyć procesowi dydaktycznemu na każdym etapie edukacyjnym, wspierając szkolny proces dydaktyczny i kształcenie pozaformalne. Kształcenie na odległość daje też znakomite możliwości wspierania kształcenia dzieci niepełnosprawnych, przewlekle chorych, niedostosowanych społecznie, a także umożliwia indywidualizację procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów wybitnie uzdolnionych oraz uczniów z trudnościami intelektualnymi.

Zastosowanie komputerów w kształceniu daje ogromne możliwości w zakresie gromadzenia, przetwarzania i prezentacji wiedzy oraz symulacji wielu zjawisk przyrodniczych z wykorzystaniem grafiki, interakcji i animacji komputerowej, dźwięku czy filmu. Korzystanie z sieci Internet daje osobom uczącym się lepszą kontrolę nad wytwarzaną wiedzą i stwarza okazję do samodzielnego docierania do informacji. Kształcenie na odległość (za pośrednictwem Internetu) może odbywać się w tym samym czasie dla uczącego się i prowadzącego zajęcia (kształcenie synchroniczne) lub w czasie różnym (kształcenie asynchroniczne).

Kształcenie synchroniczne przede wszystkim zapewnia kontakt między prowadzącymi a uczestnikami rozlokowanymi w różnych miejscach, co wymaga szybkich łączy (najlepiej satelitarnych) i drogiego oprzyrządowania, zarówno po stronie wykładowcy, jak i po stronie odbiorców (kamery obrotowe, mikrofony kierunkowe). W przypadku stosowania kształcenia synchronicznego będzie istniała konieczność łączenia odbiorców w grupy (np. organizacja lokalnych centrów kształcenia na odległość). Przykładem wykorzystania takiej formy kształcenia może być Japonia, która zorganizowała sieć jednostek edukacyjnych o nazwie Garden Ability (Ogród Możliwości), organizujących szkolenia dla osób dorosłych. Za ich pośrednictwem istnieje możliwość organizowania szkoleń specjalistycznych, równocześnie dla odbiorców w całej Japonii.

Znacznie bardziej ekonomiczne jest kształcenie asynchroniczne. W rozwiązaniu asynchronicznym wymagane jest jednak zaplanowanie wszystkich zdarzeń edukacyjnych w układzie czasowym, zarządzanie kontami osób uczących się i dostępem do informacji. Wymienione pakiety powinny być tak skonstruowane, aby umożliwiły osiągnięcie zamierzonych celów dydaktycznych. Należy w nich uwzględnić sposób przekazywanych informacji przy wykorzystaniu różnych mediów, propozycję ćwiczeń oraz przykładowe narzędzia pomiaru dydaktycznego. Niezwykle pracochłonnym i czasochłonnym procesem jest przygotowanie odpowiednich materiałów dydaktycznych. Staną się one uniwersalne dopiero wtedy, gdy będą możliwe do odczytania przez różne platformy kształcenia na odległość. Dlatego też opracowano dla nich wspólny format zapisu danych (SCORM).

System powinien również umożliwić komunikację pomiędzy uczestnikami procesu edukacyjnego a trenerem. Może ona być prowadzona za pośrednictwem forum dyskusyjnego. Przypomnijmy, że model asynchronicznego kształcenia zakłada dostosowanie czasu kształcenia do potrzeb uczącego się. Jednak kształcenie na odległość wymaga innego podejścia do organizowanego procesu edukacyjnego zarówno uczącego się (np. zwiększonej samodyscypliny), jak i trenera. Przystaje on być dla swoich podopiecznych głównym źródłem wiedzy. Jest przede wszystkim konsultantem i przewodnikiem.

Technologia informacyjna nie przyniesie jednak oczekiwanych korzyści, jeżeli nie pozyska świetnie przygotowanych operatorów – nauczycieli, którzy odpowiednio wykorzystają funkcjonalność systemu do zaprojektowania działań edukacyjnych w świecie wirtualnym. Nauczyciel w szczególności powinien być przygotowany do selekcji treści kształcenia, tworzenia harmonogramu zajęć, wprowadzania nowych treści kształcenia z wykorzystaniem multimediów, projektowania interaktywnych

pakietów edukacyjnych i interaktywnych narzędzi pomiaru dydaktycznego. Ważna jest też umiejętność moderowania dyskusji prowadzonej na platformie e-learningowej, zdolność aktywizowania uczniów do działań badawczych, symulacyjnych, twórczych, inspirowanie uczniów do działań zespołowych, w tym zespołowego rozwiązywania problemów i umiejętność indywidualizowania kształcenia prowadzonego w formie zdalnej.

Wdrożenie założeń e-learningu do projektu

Zaprezentowane założenia były podstawą do zaprojektowania kursów dla nauczycieli wszystkich przedmiotów z zakresu kształcenia na odległość, prowadzonych w ramach projektu *Doskonalenie umiejętności informatycznych nauczycieli w zakresie projektowania zdalnych form kształcenia*. Nauczyciele przedmiotów nieinformatycznych mieli za zadanie zaprojektować podczas kursu *Projektowanie i wdrażanie zdalnych form kształcenia proces kształcenia na odległość* dla swoich uczniów oraz opracować multimedialne i interaktywne materiały dydaktyczne w postaci tematycznych pakietów edukacyjnych oraz zestawów narzędzi pomiaru dydaktycznego. Nauczyciele informatyki, podczas kursu *Administrowanie platformą zdalnego kształcenia* zostali dodatkowo przygotowani do instalowania, konfigurowania i administrowania szkolną platformą e-learningową. Zajęcia w formie zdalnej zostały wdrożone w macierzystych szkołach nauczycieli uczestniczących w projekcie.

Do tej pory na platformie e-learningowej, przygotowanej i wykorzystywanej na potrzeby projektu zarejestrowało się ponad dwa tysiące uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z województwa łódzkiego. Uczestniczyli oni w zajęciach z przedmiotów humanistycznych i matematyczno-przyrodniczych, brali udział

w dyskusjach, rozmawiali na czacie ze swoimi nauczycielami, konsultowali problemy, które pojawiały się podczas wykonywania zadań.

Modele kształcenia na odległość

Modele kształcenia na odległość (opracowane przez twórców metodyki zdalnego kształcenia) obejmują proces nauczania – uczenia się ze względu na poziom aktywności nauczyciela oraz uczącego się. Kursy dzieli się na interaktywne, średniointeraktywne, konsultacyjne i nieinteraktywne. G. Bedore, jak również inni naukowcy, proponują następujący podział modeli nauczania na odległość, uwzględniając zastosowane metody i techniki kształcenia:

- **Model Sokratejski**, w którym wiedza jest współdzielona przez uczestników kursu w ramach dyskusji prowadzonej i wspomaganej przez prowadzącego. W modelu tym osiąga się bardzo dobre efekty.

- **Model Prowadzący/Student**, gdzie główną rolę odgrywa prowadzący – jego zadaniem jest stymulacja krytycznego myślenia u studenta. Efektywność takiej pracy również jest bardzo wysoka.

- **Model Pracy Grupowej**, w którym uczestnicy kursu realizują wspólny projekt pod kierunkiem prowadzącego. Współpraca grupy daje bardzo dobre wyniki.

- **Model Małych Grup**, w ramach którego uczestnicy kursu podzieleni są na bardzo małe grupy realizujące zadane projekty. Efekt pracy poszczególnych grup może być bardzo różny.

- **Model Instruktor/Student**, w którym studenci, pracując z zadaniem materiałem, wspomagani są wyłącznie przygotowanymi instrukcjami, zaś ocena postępów mierzona jest na podstawie testów (czyli znajomości zadanego materiału). Brak bezpośredniego kontaktu uczącego się z nauczycielem utrudnia osiągnięcie celów.

- **Model Studiów Niezależnych** polega na udostępnieniu studentowi materiału wraz ze zdefiniowanymi wymaganiami. Nie może on jednak liczyć na wsparcie ani ze strony prowadzącego, ani instrukcji kursu. Uczeń pozostawiony bez wsparcia może się szybko zniechęcić.

Projektowanie struktury kursu

Niezmiernie istotne jest w kształceniu zdalnym utrzymanie stale wysokiego poziomu aktywności uczestników szkolenia. O założeniach i celach edukacyjnych każdy uczący się powinien zostać powiadomiony na początku kursu. Dlatego tak duże znaczenie ma sylabus kursu, który musi zawierać informacje o tematyce zajęć, celach, terminach, dodatkowych lekturach, aktywnościach zaplanowanych w ramach kursu oraz pracach zaliczeniowych, systemie oceniania i zasadach zaliczania poszczególnych modułów kursu. Każdy nauczyciel, oprócz sylabusu, na początku opracował także strukturę materiałów dydaktycznych i rodzaje aktywności uczniów, które będą dostępne na jego kursie oraz zaplanował sposób wdrożenia kursu.

Podczas zajęć w modułach Obsługa platformy Moodle i Metodyka kształcenia zdalnego uczestnicy zostali przygotowani do obsługi platformy i wszystkich dostępnych na niej narzędzi, w tym mechanizmów komunikowania się z uczniami, tworzenia kursów i umieszczania na platformie oraz zarządzania nimi. Poznali także różne sposoby aktywizowania i motywowania uczniów poprzez platformę Moodle z uwzględnieniem pracy

grupowej. Umiejętność aktywizowania uczniów na odległość jest bardzo istotnym elementem procesu kształcenia na odległość. Jej ukształtowanie zależy zarówno od doświadczenia pedagogicznego nauczyciela, jak i umiejętności doboru i stosowania odpowiednich narzędzi platformy.

Projektowanie pakietów dydaktycznych do zdalnego kształcenia

Istotnym elementem kursów prowadzonych w ramach projektu było przygotowywanie przez nauczycieli własnych materiałów dydaktycznych, dostosowanych do wcześniej zaplanowanych kursów i konkretnej grupy odbiorców. Materiały te zostały wykonane w formie multimedialnej i często interaktywnej, co zwiększa zainteresowanie prezentowaną tematyką, stopień zrozumienia i zapamiętania informacji oraz atrakcyjność procesu uczenia się. Materiały dydaktyczne miały strukturę tematycznych pakietów multimedialnych. Składały się ze zbioru jednostkowych elementów, zawierających multimedialne materiały prezentujące różne treści kształcenia, interaktywne ćwiczenia, dyskusje, zadania, projekty, słowniki itp.

Dodajmy, że wszystkie elementy wchodzące w skład jednego pakietu muszą być ze sobą w logiczny sposób połączone i zapewniać kontynuację kształcenia. Uczeń korzystający z pakietu powinien po sprawdzeniu swoich umiejętności automatycznie przejść na wyższy poziom kształcenia – do kolejnego modułu tematycznego.

Zgodnie z programem kursu nauczyciele w ramach stworzonych przez siebie pakietów zaprojektowali materiały tekstowe publikowane w formacie PDF, elementy graficzne występujące jako oddzielne elementy lub wchodzące w skład bardziej złożonych materiałów tekstowych i multimedialnych, elementy dźwiękowe i filmowe, prezentacje multimedialne, narzędzia pomiaru dydaktycznego w postaci interaktywnych testów, krzyżówek i innych zadań.

Materiały graficzne

Szczególne znaczenie w dydaktyce powinny odgrywać materiały graficzne. Zgodnie ze stwierdzeniem „obraz wart tysiąca słów”, wszyscy uczestnicy kursów projektowali materiały graficzne do zilustrowania wybranych treści kształcenia, których opis byłby dla ucznia zbyt trudny i niezrozumiały. Nauczyciele zostali przygotowani do pozyskiwania, tworzenia i przetwarzania grafiki rastrowej, a w szczególności do optymalizowania jej parametrów, przygotowania fotomontażu, dodawania tekstu do rysunku, tworzenia animacji, wykonywania retuszu zdjęć, wycinania fragmentów obrazu z tła.

Dźwięki i filmy cyfrowe

Jeden z modułów kursu obejmował obróbkę dźwięków cyfrowych, co miało istotne znaczenie podczas nagrywania przez nauczycieli własnych narracji dla potrzeb projektowanych pakietów edukacyjnych. Niezbędna okazała się umiejętność edycji dźwięku, a zwłaszcza odszumiania, przygotowywania własnego podkładu muzycznego lub wycinania niepotrzebnych fragmentów narracji. W trakcie zajęć wykorzystywany był darmowy program Audacity. Finalnym efektem zajęć z obróbki dźwięków cyfrowych było przygotowanie przez

nauczycieli narracji z podkładem muzycznym, które wykorzystane były do projektowanych lekcji.

Aby przygotować nauczycieli do tworzenia materiałów filmowych, wykorzystywanych w procesie dydaktycznym, kursy zawierały moduł, w ramach którego słuchacze poznali obsługę darmowego programu CamStudio, służącego do nagrywania sekwencji wideo z pulpitu (i tego co się na nim dzieje) w celu stworzenia demonstracji. Omówione zostały sposoby i oprogramowanie (również darmowe) do pobierania filmów z serwisów internetowych, takich jak YouTube, aby można je było umieszczać offline w materiałach dydaktycznych. Nauczyciele poznali również obsługę kamer wideo, a materiały filmowe obrabiali w profesjonalnym programie Pinnacle Studio, przygotowując z nich materiały dydaktyczne.

Pomiar dydaktyczny w kształceniu zdalnym

W ramach kursów prowadzone były również zajęcia z pomiaru dydaktycznego, podczas których uczestnicy przygotowali własne narzędzia, które mogli wykorzystywać na swoich e-kursach, aby badać osiągnięcia uczniów. Wykorzystano do tego celu platformę Moodle i dostępne na niej narzędzia pomiaru, tworząc quizy zawierające pytania zamknięte o różnorodnej formie. Prowadzący zajęcia zwracali uwagę na zasady konstruowania zadań zamkniętych, aby były one poprawne i zbliżone formą do zadań, z jakimi uczniowie mogą się spotkać np. na egzaminach zewnętrznych.

Efekty pracy uczestników kursów

Kursy zdalne przygotowane przez nauczycieli skierowane są do uczniów w różnym wieku o odmiennych potrzebach edukacyjnych i pozwalają osiągnąć rozmaite cele edukacyjne. Każdy z nauczycieli poddał analizie swój proces dydaktyczny i wybrał ten obszar, w którym mogą być wykorzystane formy kształcenia na odległość. Na platformie Moodle – wykorzystywanej na potrzeby naszego projektu, znalazły się zarówno kursy dla uczniów mających trudności z nauką lub opanowaniem niektórych partii materiału, jak i kursy, których uczestnikami są uczniowie przygotowujący się do egzaminów gimnazjalnych, maturalnych, a także konkursów przedmiotowych. Na platformie prowadzone były również dodatkowe zajęcia o tematyce wykraczającej poza podstawę programową, np. tradycyjne kołka przedmiotowe, które dzięki zdalnej formie kształcenia zyskały zupełnie nową formę. W zaprojektowanych przez nauczycieli zajęciach zdalnych uczestniczyły grupy liczące od kilku do ponad stu osób.

Pomimo, że od zakończenia projektu minęło blisko pół roku, platforma cały czas jest wykorzystywana zarówno przez nauczycieli, jak i uczniów. Powstają nowe kursy. Pojawiają się na niej nowi uczestnicy procesu dydaktycznego. Doświadczenia, które zdobyli nauczyciele, uczniowie, a także pracownicy Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego – powinny zaowocować w przyszłości w pracy na platformach edukacyjnych, które zostaną udostępnione do wykorzystania łódzkiemu środowisku edukacyjnemu.

*Anna Koludo
Dorota Wojtuś*

TIK w Szkole Podstawowej nr 36

Cyfrowy świat

Szkoła

Szkoła Podstawowa nr 36 w Łodzi mieści się przy ulicy Więckowskiego 35 na Starym Polesiu w centrum miasta. To typowa „tyściółka”. W tym budynku szkoła istnieje od 1962 r. Uczęszcza do niej ponad 450 uczniów w kasach I – VI, łącznie 19 oddziałów oraz 50 dzieci do dwóch oddziałów przedszkolnych.

W dobie społeczeństwa informatycznego szkoła podejmuje różnorodne działania zachęcając nauczycieli, pracowników administracji, uczniów oraz ich rodziców do podnoszenia swoich kwalifikacji w tej dziedzinie. Zagadnienia związane z rozwojem kompetencji informatycznych uczniów ujęte są w założeniach Szkolnego Programu Wychowawczego i Szkolnego Programu Profilaktyki.

W chwili obecnej nauczyciele i uczniowie mają do dyspozycji dwie pracownie informatyczne i ICIM z dostępem do Internetu, wyposażone w skanery i drukarki, cztery zestawy mobilne: laptop oraz rzutnik multimedialny. W większości sal lekcyjnych jest dostęp do sieci internetowej. Jedna sala wyposażona jest w tablicę interaktywną.

Dzięki dużemu zaangażowaniu nauczycieli i uczniów od lat realizujemy projekty edukacyjne ogólnopolskie i międzynarodowe m.in.: „Spring Day In Europe”, „Europa w Szkole”, „NetD@ys”, „Socrates – Comenius”, „Safer Internet Day – Dzień Bezpiecznego Internetu” oraz projekty współfinansowane ze środków EFS „Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy”, „Dobry start w matematykę”.

Cele projektu

Celem projektu jest wdrażanie uczniów do odpowiedzialnego i bezpiecznego funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym, a poprzez informatyzację procesu edukacyjnego podniesienie jakości pracy szkoły.

Uczniowie, poprzez udział w projekcie rozwijają zainteresowania otaczającym światem, uczą się wykorzystywać narzędzia TIK: obsługują edytory tekstu, grafiki, pocztę elektroniczną, bezpiecznie poruszają się w Internecie, korzystają z nowoczesnych urządzeń takich jak laptop, projektor multimedialny, aparat cyfrowy, kamera, telefon komórkowy, skaner, drukarka, ksero, przestrzegają też reguł prawnych dotyczących korzystania z oprogramowania i danych, szanują własność intelektualną, przestrzegają praw autorskich, przestrzegają bezpieczeństwa pracy w sieci, wyszukują informacje z zasobów Internetu dokonując krytycznej oceny, potrafią pracować w zespole w sposób bezkonfliktowy, szanują zdanie i opinie innych.

Powstanie projektu

Większość uczniów szkół podstawowych przejawia bardzo duże zainteresowanie nowymi technologiami. Jednak zainteresowanie to często ogranicza się do wykorzystywania ich jedynie w rozrywce, czasem w komunikacji. Uczniowie wiele czasu spędzają surfując w Internecie, oglądają filmy, przeglądają portale społecznościowe, słuchają muzyki i przede wszystkim grają w różnego rodzaju gry. Często z powodu braku kontroli ze strony rodziców trafiają na strony zawierające treści nieodpowiednie do ich wieku.

Potencjał, jaki posiadają uczniowie i ciekawość otaczającego świata staram się wykorzystywać, zachęcając dzieci do udziału w zajęciach pozalekcyjnych koła informatycznego, gdzie technologie informacyjno-komunikacyjne są tylko narzędziem do osiągania celów – wykonywanych przez uczniów zadań.

Szkoła nasza od wielu lat realizuje różnego rodzaju projekty edukacyjne ogólnopolskie i międzynarodowe. Wiele prac realizujemy na potrzeby programów, projektów edukacyjnych i konkursów międzyszkolnych. W efekcie powstają ciekawe prezentacje tematyczne, plakaty, ulotki, foldery, albumy, prace graficzne itp.

W poprzednich latach realizowałam z uczniami następujące projekty:

Europa w Szkole (2003). Temat prezentacji wymagał zebrania wiadomości o kraju i rodzinnym mieście, a następnie przedstawienia ich w możliwie najciekawszy sposób. Autorzy prezentacji ukazywali siebie jako spadkobierców historii, kultury i piękna naszego kraju, jako mieszkańców Łodzi oraz jako uczniów: członków społeczności szkolnej. Zadaniem dzieci było zebranie informacji z wielu źródeł (książki, albumy, przewodniki, Internet, fotografie rodzinne, kronika szkoły, strona www szkoły) a następnie opracowanie tekstów i przygotowanie materiałów graficznych przy użyciu odpowiednich programów.

NetD@ys – Cyfrowy Świat mediów - międzykulturowy dialog, obraz i film (2004). Program ten był inicjatywą Komisji Europejskiej promującą kreatywne zastosowanie nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych w edukacji i kulturze. Ideą projektu było wykorzystanie TIK, a zwłaszcza obrazu (fotografii, filmu, video) do zgłębiania wiedzy o tradycji, kulturze i dziedzictwie europejskim. Tytuł naszego projektu brzmiał „Religie czterech kultur”. Z grupą uczniów uwieczniliśmy na zdjęciach obiekty sakralne. Następnie dzieci uczyły się skanować i edytować obraz. Wspólnie zbudowaliśmy szablon strony internetowej, na której uczniowie umieścili swoje prace dodając opisy w języku polskim, niemieckim i angielskim. Tak powstała praca

konkursowa pt. „Religie czterech kultur”, za którą uczniowie otrzymali wyróżnienie i z której byli niezwykle dumni.

Międzynarodowy projekt Socrates – Comenius pt. „**Kontynent bez granic**” (2005 – 2008). Uczniowie na zajęciach koła informatycznego wyszukiwali wiadomości dotyczące państw uczestniczących w projekcie i przygotowali prezentację tych krajów z wykorzystaniem posterów, które samodzielnie wykonali. Powstał również album wydany w języku angielskim, w którym uczniowie przedstawili swoją szkołę, swoje miasto i swój kraj.

Gazeta Szkolna „Plaster” (2004 – 2008). Zainteresowanie uczniów i chęć tworzenia szkolnego pisma spowodowały, że założyłam na terenie szkoły koło młodych redaktorów. Uczniowie mogli doskonalić nie tylko swoje umiejętności komputerowe, ale również rozwijać swoje pasje, pracując w wybranych przez siebie działach. Gazetka cieszyła się bardzo dużym powodzeniem, a w konkursach i przeglądach gazetek szkolnych, zajmowała czołowe miejsca.

„**Cyfrowy Świat – TIK w SP 36**” realizuję od 2010 roku. Projekt łączy w sobie programy, do realizacji których uczniowie wykorzystują technologie informacyjno – komunikacyjne. Tegoroczny projekt opiera się na dwóch programach realizowanych w naszej szkole w tym roku szkolnym: **Szkoła z klasą 2.0 i Dzień Bezpiecznego Internetu**.

Moje działania, w początkowej fazie, skupiły się na zachęceniu nauczycieli do przystąpienia do tych programów i koordynowaniu prac związanych z ich realizacją. Ustaliłam, że na zajęciach koła informatycznego uczniowie, pod moją opieką, będą wykonywać zadania zgodne z założeniami programu Szkoła z Klasą 2.0 i DBI

Ogólnopolski Program Szkoła z klasą 2.0 organizowany jest przez Centrum Edukacji Obywatelskiej i Gazetę Wyborczą. Program realizuje idee zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego i skierowany jest do uczniów i nauczycieli wszystkich poziomów edukacyjnych. Honorowy patronat nad programem objął Minister Edukacji Narodowej.

Na początku uczniowie opracowali Szkolny Kodeks 2.0, zawierający zasady stosowania TIK, który następnie testowali przez cały rok szkolny, wykonując zaplanowane działania. Projekt zakończył się Szkolnym Festiwalom 2.0 prezentującym całoroczną pracę nauczycieli i uczniów.

Szczegółowy opis zadań, jakie wykonałi uczniowie pod opieką nauczycieli, znajduje się na stronie internetowej projektu http://szkolazklasa2zero.nq.pl/wizytowka_szkoly?id=352

Dzień Bezpiecznego Internetu obchodzony jest z inicjatywy Komisji Europejskiej od 2004 roku i ma na celu propagowanie działań na rzecz bezpiecznego dostępu dzieci i młodzieży do zasobów internetowych.

Wykorzystanie TIK

W trakcie realizacji projektu uczniowie mieli dostęp do komputerów znajdujących się w pracowni komputerowej oraz ICIM w bibliotece. Wszystkie komputery mają zainstalowany system operacyjny Windows XP Professional, pakiet biurowy Office 2007 Professional (Word, PowerPoint, Publisher), Windows Movie Maker, Windows Media Player, Internet Explorer, Mozilla Firefox, Light Image Resizer, Gimp. Uczniowie korzystali z poczty elektronicznej, komunikatora Skype. Wszystkie stanowiska mają dostęp do szerokopasmowego Internetu. Uczniowie poznali obsługę urządzeń z zakresu nowych technologii: skanera, drukarki, ksero, aparatu cyfrowego, kamery, laptopa, tablicy interaktywnej, projektora multimedialnego, telefonu komórkowego i dyktafonu.

Zarządzanie projektem

Realizacja projektu odbywała się na wielu płaszczyznach i w różnych formach, w zależności od nauczycieli i realizowanych zadań.

Moje zadanie w projekcie polegało na opracowaniu działań, a następnie ich koordynowaniu w programie Szkoła z klasą 2.0 oraz akcji Dzień Bezpiecznego Internetu.

Działania w programie Szkoła z klasą 2.0 skierowane do uczniów klas I – VI realizował zespół nauczycieli w składzie: Wiesława Bednarska i Kamila Kowalska – nauczycielki matematyki i informatyki, Katarzyna Podyma i Małgorzata Pawełczyk – nauczycielki języka

polskiego, Katarzyna Racewicz nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej. Nauczyciele uczestniczący w projekcie utrzymywali stały kontakt z ekspertami, mieli dostęp do praktycznych przykładów rozwiązań edukacyjnych oraz możliwość wymiany doświadczeń z innymi nauczycielami. Wspólnie z uczniami (całą klasą lub zespołem), podczas pracy na lekcji lub zajęciach pozalekcyjnych, realizowali takie zagadnienia jak Szkolny Kodeks 2, Zadanie TIK, Uczymy innych z TIK, Projekt edukacyjny z wykorzystaniem TIK oraz Szkolny Festiwal 2.0.

Tematyka „Zadanie TIK” obejmowała:

„Wykorzystujemy TIK na lekcji matematyki – projektujemy i wykonujemy markietażę” - lekcja w klasie Va, prowadząca Kamila Kowalska;

„Świąteczna matematyka - cykl lekcji w klasie Vlb”, prowadząca Wiesława Bednarska. Uczniowie wykonywali modele brył platońskich oraz bryły „gwiazdźdźdź”, czyli „matematyczne bombki” choinkowe;

„Nasza klasowa etykieta” - lekcja w klasie IIC, prowadząca Katarzyna Racewicz. Lekcja dotyczyła nie tylko zasad dobrego zachowania w Internecie, ale również zagrożeń, które czyhają na dzieci w Internecie;

„Z informacji korzystaj samodzielnie i krytycznie” - lekcja w klasie VIa, prowadząca Małgorzata Pawełczyk. Zajęcia łączyły treści polonistyczne, informatyczne i plastyczne;

„Piotruś i Wilk” - cykl lekcji w klasie IVd, prowadząca Katarzyna Podyma. Uczniowie uczyli się odróżniać wiarygodne źródła informacji od mniej ważnych, niesprawdzonych.

Zadanie „Uczymy innych z TIK” polegało na tym, że uczniowie najpierw opanowali pewne umiejętności i wiadomości, a następnie przekazywali je swoim kolegom. Sami przygotowywali się do lekcji, nauczyciel jedynie wskazywał im materiały i zasoby Internetu. Poniżej tematyka przeprowadzonych zajęć:

„Witajcie w naszej bajce...” - lekcja języka polskiego dla klasy IIa prowadzona przez uczniów klasy IVa, (Katarzyna Podyma);

„Kolorowa ortografia” - lekcja języka polskiego dla klasy IIIa prowadzona przez uczennice kl. VIa, (Małgorzata Pawełczyk);

„Owce w sieci” - lekcja dla klasy Ia prowadzona przez klasę IIC, (Katarzyna Racewicz);

„Moje miasto w kilku slajdach” – projekt zespołowy - zajęcia informatyki dla klasy IVb prowadzone przez uczniów klasy VIC, (Kamila Kowalska).

Podczas zajęć uczniowie wykazali się umiejętnością planowania, współpracy w zespole, prezentowania swojej wiedzy oraz dużą samodzielnością w podejmowaniu decyzji. Dzieci dostrzegły również trud i wysiłek nauczyciela w codziennej pracy. Szczegółowy opis wszystkich zadań wraz ze scenariuszami oraz bogatą oprawą graficzną znajduje się na stronie internetowej programu http://szkolazklasa2zero.nq.pl/wizytowka_szkoly?id=352

Uczniowie uczestniczący w programie

pod opieką nauczycieli zaplanowali projekt lub cykl zajęć z wykorzystaniem nowych technologii. Prezentacja projektów odbyła się w czerwcu podczas Szkolnego Festiwalu 2.0, kiedy to uczniowie uczestniczący w programie mogli zaprezentować swoje osiągnięcia oraz wspólnie wypracowany kodeks. Tematy projektów zrealizowanych przez uczniów i zaprezentowanych podczas szkolnego festiwalu były następujące: „Sztuka renesansu” oraz „Polska w okresie II wojny światowej” – realizacja klasa VIb, nauczyciel: W.Bednarska; „Wybitni matematycy w dziejach historii” – realizacja klasa VIC, nauczyciel K.Kowalska, „Łódź – moja mała ojczyzna” – realizacja IIC, nauczyciel K.Racewicz; „Uczniowie i szkoła dawniej i dziś” – realizacja klasa IVd, nauczyciel K.Podyma; „Wycieczka klasowa” – realizacja klasa IVc, nauczyciel M.Pawełczyk; „Dyscypliny sportowe znane i już zapomniane” – realizacja klasa VI, nauczyciel L.Aparta.

Dzień

Bezpiecznego Internetu

Co roku, w lutym i marcu, zespół nauczycieli w składzie: Małgorzata Wójcikowska, Kamila Kowalska, Beata Fabicka i Lidia Aparta przeprowadza działania skierowane do uczniów, rodziców oraz nauczycieli. Są to m.in. zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem materiałów dydaktycznych znajdujących się na portalach internetowych sieciaki.pl oraz dzieckowsieci.fdn.pl, konkursy plastyczne, prezentacje multimedialne, gazetki ścienne, ulotki dla rodziców, przedstawienia teatralne. Nasi uczniowie i nauczyciele uczestniczą w kursach e-learning znajdujących się na portalu sieciaki.pl

Nasze dotychczasowe osiągnięcia w konkursach ogłoszonych przez portal <http://dbi.saferinternet.pl> to: wyróżnienie za sprawozdanie z przeprowadzonych inicjatyw DBI w szkole oraz pierwsze miejsce w Ogólnopolskim Konkursie DBI dla ucznia klasy IIIa (opieka B.Fabicka) za sprawozdanie z przygotowania i realizacji szkolnego przedstawienia pt. „Bezpieczny Internet”.

W tym roku szkolnym wspólnie z grupą uczniów klasy czwartej szczegółowo zaplanowałam działania związane z akcją DBI umieszczając harmonogram tych działań na stronie organizatora. W trakcie trwania programu zrodził się pomysł realizacji klipu filmowego na temat bezpieczeństwa w Internecie.

Lidia Aparta

Pani Lidia Aparta za swoją działalność otrzymała w październiku 2012 roku tytuł Innowacyjnego Nauczyciela i została laureatem ogólnoswiatowego konkursu o tym samym tytule.

Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji

Wsparcie dla kształcenia i promocji szkolnictwa zawodowego

Monitorowanie rynku pracy dla edukacji staje się współcześnie coraz ważniejszym zadaniem, gdyż umożliwia dostosowywanie podaży pracy (zwłaszcza kwalifikacji osób młodych rozpoczynających dopiero karierę zawodową) do zapotrzebowania pracodawców na lokalnym bądź regionalnym rynku pracy. W celu realizacji tego ważnego zadania w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w 2009 roku powołano Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji. Powstało ono w odpowiedzi na zmiany w edukacji wywołane dynamicznymi procesami zachodzącymi w gospodarce i na rynku pracy.

Obserwatorium, poprzez dostarczanie właściwych narzędzi, umożliwia bardziej elastyczne reagowanie samorządów i szkolnictwa na potrzeby rynku pracy, stając się istotnym źródłem aktualnej i rzetelnej informacji dla programowania zmian w pożądanym kierunku kształcenia i dla poszukiwania nowych specjalizacji oraz określania najważniejszych kwalifikacji i umiejętności oczekiwanych z perspektywy aktualnych i przyszłych potrzeb pracodawców.

Działania te są istotne z punktu widzenia projektowanych w Łodzi i w regionie zmian w kształceniu zawodowym, zarówno w kontekście kształcenia szkolnego (ponadgimnazjalne oraz wyższe) jak i uczenia się przez całe życie (kształcenie ustawiczne). Mają umożliwić skorelowanie potrzeb rynku pracy z ofertą szkolnictwa zawodowego, a w dłuższym okresie integrację dwóch wzajemnie ze sobą powiązanych dziedzin życia, tj. rynku pracy i edukacji.

W swoim założeniu Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji w ŁCDNiKP to jednostka, która prowadzi swoją działalność w sposób stały, a realizowane przez nią prace analityczno-badawcze mają charakter cykliczny, przy jednoczesnym zachowaniu tych samych stosowanych rozwiązań metodologicznych (co jest istotne dla dokonywania porównań i określania zachodzących tendencji).

Celem działalności Obserwatorium jest prowadzenie kompleksowego systemu monitorowania rynku pracy dla potrzeb kształcenia, zwłaszcza zawodowego w Łodzi oraz w województwie łódzkim. Działalność ta ma wspomagać budowanie sprzężeń zwrotnych w układzie: EDUKACJA ZAWODOWA (szkoła) ↔ RYNEK PRACY.

Istotą działania Obserwatorium w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego jest współpraca na bazie podpisanych porozumień z partnerami

społecznymi, która ma przyczyniać się do realizacji działań na rzecz rynku pracy i edukacji w zakresie kształtowania rozwoju wykwalifikowanych kadr dla lokalnej i regionalnej gospodarki. Partnerzy Obserwatorium dostrzegają potrzebę i możliwość współpracy w obszarze monitorowania różnych segmentów rynku pracy dla potrzeb dokonywania niezbędnych zmian w edukacji. Podjęta współpraca partnerska oparta jest o długoterminowe zaangażowanie partnerów (to pewien proces), a nie krótką współpracę w ramach jednego projektu. Do chwili obecnej podpisano porozumienia o współpracy, z:

- Urzędem Statystycznym w Łodzi,
- Zespołem Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich w Łodzi,
- Izbą Rzemieślniczą w Łodzi,
- Instytutem Badań nad Przedsiębiorczością i Rozwojem Ekonomicznym EEDRI przy Społecznej Akademii Nauk w Łodzi,
- Agencją Analiz Statystyczno-Ekonomicznych „An-Stat” w Łodzi,
- Wojewódzkim Urzędem Pracy w Łodzi (Regionalnym Obserwatorium Rynku Pracy),
- Fundacją Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi,
- Instytutem Nowych Technologii w Łodzi,
- Polskim Towarzystwem Ekonomicznym Oddział w Łodzi,
- Łódzką Specjalną Strefą Ekonomiczną,
- Wyższą Szkołą Humanistyczno-Ekonomiczną w Sieradzu.

W partnerstwie tym Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji w ŁCDNiKP pełni funkcję lidera. W swoich działaniach Obserwatorium dużą rolę przypisuje współpracy na różnych poziomach i w wielu obszarach pomiędzy różnymi osobami oraz instytucjami. Bez takiej współpracy nie można, naszym zdaniem, dokonywać daleko idących zmian w obszarze edukacji we współczesnej rzeczywistości, zarówno tej gospodarczej jak i społecznej. Ważnym w ramach podjętej współpracy działaniem jest organizacja wspólnych spotkań partnerskich, takich jak: konferencje, warsztaty czy seminaria tematyczne (problemowe) dotyczące rynku pracy, edukacji i sytuacji społeczno-gospodarczej regionu.

Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji prowadzi prace badawcze i analityczne samodzielnie oraz we współpracy z pozyskanymi partnerami. To dzięki tej współpracy możliwe jest stworzenie w miarę pełnego obrazu wojewódzkiego rynku pracy. Uwzględnienie różnych perspektyw badawczych oraz

różnorodnych zainteresowań szczegółowych parterów pozwala na zaprezentowanie problematyki rynku pracy w regionie w sposób niemalże całościowy.

Najważniejszym projektem, cyklicznie realizowanym przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego są pogłębione badania ankietowe pracodawców prowadzone pod nazwą „Potrzeby kadrowe pracodawców województwa łódzkiego”. Projekt pozwala przede wszystkim uzyskać odpowiedź na pytania:

- Jakich absolwentów poszukuje rynek pracy?
- Jakie kwalifikacje (zwłaszcza zawodowe) są najważniejsze dla pracodawców?

To badanie zdecydowanie najlepiej pokazuje, gdzie występują bariery w dopasowaniu edukacji do rynku pracy.

Odpowiedzią na potrzeby edukacji w Łodzi i w regionie jest także analiza ofert pracy dostępnych na regionalnym rynku pracy, prowadzona w oparciu o ogłoszenia internetowe. W ramach tego projektu w Obserwatorium prowadzony jest ustawiczny monitoring ofert pracy. Oferty badane są w przekroju kwalifikacyjno-zawodowym. Są one analizowane zarówno pod kątem ilościowym jak i jakościowym, tzn. w zakresie ilości ofert w ogóle oraz w poszczególnych branżach działalności, a także w zakresie oczekiwań pracodawców i wymagań stawianych przyszłym pracownikom. Projekt umożliwia ukazanie głównych tendencji zachodzących w analizowanym obszarze na przestrzeni wybranego okresu. Jest także próbą odpowiedzi na ważne z punktu widzenia edukacji pytanie: Jaki pracownik, jaki zawód?

Obserwatorium publikuje raporty i artykuły prezentujące wybrane wyniki prowadzonych przez siebie prac analityczno-badawczych, udostępniając je także na swojej stronie internetowej (www.obserwatorium.wckp.lodz.pl). Wszystkie są wydawane w ramach stałego cyklu opracowań pod nazwą „Analizy i badania” (do chwili obecnej wydano 20 takich publikacji). Opracowania są adresowane do dyrektorów i nauczycieli wdrażających zmiany w szkolnym systemie kształcenia, jak również do przedstawicieli samorządów, instytucji rynku pracy i edukacji oraz doradców zawodowych, przedsiębiorców, a także programistów kształcenia zawodowego.

Elżbieta Ciepucha
kierownik Obserwatorium
Rynku Pracy dla Edukacji
w ŁCDNiKP

Akademia Dyrektora Szkoły

Ośrodek Jakości i Zarządzania w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego kontynuuje działalność Akademii Dyrektora Szkoły. Nazwy tych spotkań ewoluowały, były to spotkania Innowacyjnych Dyrektorów, Młodych Dyrektorów, ABC Dyrektora, a w końcu Akademia Dyrektora Szkoły. Zawsze jednak chodzi o wsparcie merytoryczno-metodyczne dyrektorów i wicedyrektorów w ich pracy, a także, co jest bardzo istotne, stworzenie okazji do wymiany doświadczeń i prezentację „dobrych praktyk”. Akademia Dyrektora Szkoły/Placówki Oświatowej w obecnej formie jest adresowana do wszystkich dyrektorów, bez względu na staż pracy. Uczestnikami są dyrektorzy rozmaitych typów szkół i różnych etapów kształcenia. Redagując zaproszenia informujemy, do kogo adresowane jest spotkanie, by każdy mógł uczestniczyć w tym, co w danej chwili jest dla niego ważne. Spotkania odbywają się w środy, raz w miesiącu. Udało nam się stworzyć przyjazną, zycziwą atmosferę, która jest równie ważna jak przekazywane treści. Tematyka dostosowana jest do zmieniającej się rzeczywistości polskiej szkoły, a także wymogów Ministerstwa Edukacji Narodowej, Kuratorium Oświaty, jak również wynika z potrzeb zgłaszanych bezpośrednio przez dyrektorów i wicedyrektorów. W poprzednim roku szkolnym podejmowano różnorodne, zgodne z potrzebami tematy: ewaluacja wewnętrzna, praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego do planowania pracy, drama edukacyjna w metodzie projektu, programy nauczania a nowa podstawa programowa, koncepcja pracy szkoły/placówki, tworzenie statutu w aspekcie jego zgodności z aktualnymi wymogami prawnymi.

W ramach Akademii Dyrektora Szkoły przeprowadzono w tym roku szkolnym spotkania na temat:

- Edukacja globalna w szkolnych projektach edukacyjnych zgodnie z założeniami nowej podstawy programowej,
- Samoocena dyrektora-inspiracja do samooceny nauczyciela,
- Wypalenie zawodowe, czyli choroba motywacji,
- Praca z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- Kontrola i ocena pracy nauczyciela,
- Jak reagować w przypadku podejrzenia przemocy domowej wobec dziecka?
- Wykorzystanie programu Excel do planowania egzaminów maturalnych.

Spotkania są prowadzone przez nauczycieli konsultantów i doradców metodycznych zatrudnionych w ŁCDNiKP, jak również zaproszonych gości oraz samych dyrektorów (wymiana doświadczeń, prezentacja dobrych praktyk i sprawdzonych rozwiązań).

Działania Akademii Dyrektora Szkoły dobrze wpisują się w usługi edukacyjne świadczone w ŁCDNiKP. Spotkania cieszą się dużą popularnością. Dyrektorzy przychodzą nawet wtedy, gdy wcześniej nie przysyłali Karty Zgłoszenia.

Na co dzień dają dowód zainteresowania tymi spotkaniami, nie szczędzą słów uznania dla organizatorów. Są zadowoleni z możliwości uczestnictwa w spotkaniach w neutralnym i przyjaznym dla nich miejscu. Uważają, że Akademia Dyrektora Szkoły to cenna inicjatywa, ponieważ spotkania są inspirujące i twórcze. Dyrektorzy podkreślali, że otoczeni zostali indywidualną opieką, cenna była dla nich także stała wymiana doświadczeń i dobrych praktyk z innymi dyrektorami. Ponadto zazwyczaj dyrektorzy i wicedyrektorzy na zakończenie otrzymują zestaw materiałów wspierających w formie elektronicznej i papierowej. Spotkania ADS są możliwe dzięki współpracy Ośrodka Jakości i Zarządzania z innymi ośrodkami i pracownikami, działającymi w ŁCDNiKP.

Przedszkole dla malucha

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego we współpracy z Wydziałem Edukacji UMŁ realizuje projekt **Przedszkole dla malucha** w ramach priorytetu IX *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach Działania 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty Poddziałania 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej.*

Biuro projektu zlokalizowane jest w ŁCDNiKP, gdzie gromadzona jest pełna dokumentacja. Jest też możliwość bezpośredniego kontaktu z kadrami zarządzającą projektem. Projekt realizowany jest od 1 września 2012 do 31 sierpnia 2013 r.

Od 2008 roku w Łodzi występuje stały deficyt miejsc dla dzieci w oddziałach przedszkolnych. Z danych Wydziału Edukacji UMŁ wynika, że w roku szkolnym 2011/2012 brakowało 1107 miejsc, natomiast w 2012/2013 - 2295 miejsc. Dane demograficzne prognozują, że w roku szkolnym 2013/2014 zabraknie miejsc dla 2818 najmłodszych obywateli naszego miasta. Tymczasem zmiana Ustawy o Systemie Oświaty nałożyła na JST obowiązek zapewnienia miejsc dla dzieci cztero- i pięcioletnich objętych rocznym obowiązkowym przygotowaniem przedszkolnym. Podczas naboru do łódzkich przedszkoli zgłoszono 18 394 dzieci, a dla ponad 2 tysiąca zabrakło miejsc. Największe braki odczuwane są w dzielnicach Górna i Bałuty, najmniejszy deficyt jest w Śródmieściu. Istotne jest również i to, że aż 8 % dzieci drugi rok oczekuje na miejsce w przedszkolu.

Powstały w ŁCDNiKP projekt obejmuje wsparciem 567 dzieci w wieku 3-4 lat w 23 przedszkolach miejskich, gdzie realizowana jest 25 godzinna podstawa programowa. Pobyt w przedszkolu to także zwiększenie poziomu adaptacji dzieci w tym wieku, jak również dokonanie diagnozy rozwoju w toku realizowanej edukacji przedszkolnej, a co za tym idzie konsultacje ze specjalistami.

Realizacja projektu to również dodatkowe miejsca pracy dla nauczycieli przedszkoli i personelu obsługi. Poza tym dzięki projektowi doposażono placówki. Zakupiono dodatkowe meble (leżaki, materace, śpiwory, biurka, krzesła, szafy, szafki, regały), komplety zabawek, inne drobne wyposażenie, materiały dydaktyczne, profesjonalny sprzęt kuchenny, w tym sprzęt AGD oraz artykuły żywnościowe.

W ramach projektu realizowane są dodatkowe zajęcia z zakresu kształtowania umiejętności społecznych, rozwijania mowy i myślenia (także pojęć matematycznych), kształtowania wrażliwości estetycznej (muzyka, plastyka, teatr), budzenia zainteresowań konstrukcyjnych i przyrodniczych, kształtowania sprawności fizycznej.

Dzięki realizacji projektu PO KL stworzono warunki równych szans edukacyjnych poprzez udzielenie wsparcia istniejącym ośrodkom wychowania przedszkolnego. W trakcie trwania projektu dokonywany jest systematycznie monitoring i przeprowadzana ewaluacja. Badanie obejmuje: ankiety, dzienniki zajęć, listy obecności, karty czasu pracy, sprawozdania, raporty.

Koszty projektu to ogółem 6.530.761 zł, z tego w 2012 roku – 2.148.339 zł, a w roku 2013 – 4.382.421 zł.

Zakupiony sprzęt i wyposażenie będą służyły przedszkolom także po zakończeniu projektu.

XXIV Liceum Ogólnokształcące w Łodzi

Szkoła nowych technologii

W XXIV Liceum Ogólnokształcącym realizowanych jest wiele przedsięwzięć wzbogacających ofertę zajęć skierowanych do uczniów szkoły.

Seminarium historyczne organizowane jest corocznie 1 czerwca z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka. Pierwsze takie seminarium odbyło się w 2005 roku. Tematyka dotyczy obozu dla dzieci i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi. Seminarium jest częścią działań podejmowanych w związku z uroczystością pod Pomnikiem Pękniętego Serca w parku Szarych Szeregów. Szkoła organizuje symposium poprzedzające tę uroczystość. Dotyczy ono historii Obozu dla Dzieci i Młodzieży. Wykład wzbogacony prezentacją wygłasza pracownik IPN, a uczniowie przygotowują program artystyczny. Po seminarium odbywa się spotkanie z byłymi więźniami oraz spacer po obozie. Przewodnikami są pracownicy Muzeum Historii Miasta Łodzi. W seminarium biorą też udział uczniowie zaproszonych gimnazjów. Celem przedsięwzięcia jest zapoznanie młodzieży z historią jedynej w Europie Obozu dla Dzieci i Młodzieży, spotkanie dzieci, młodzieży, dorosłych z byłymi więźniami obozu w Łodzi, złożenie hołdu pomordowanym i apel o pokój na świecie.

Międzyszkolny konkurs recytacji poezji angielskiej przeprowadzany jest corocznie od 2009 w trzeci piątek miesiąca kwietnia. Młodzież łódzkich szkół średnich recytowała na scenie XXIV LO w Łodzi dwa wybrane utwory poezji angielskiej w oryginale. Wśród zaproszonych gości byli: aktor Teatru Nowego Bartosz Turzyński, dr Magdalena Cieślak z katedry Filologii Angielskiej UŁ, przedstawiciele wydawnictw i nauczyciele angielskiego łódzkich szkół ogólnokształcących. Celem imprezy jest popularyzowanie poezji anglojęzycznej wśród młodzieży i rozwijanie umiejętności językowych. Kolejne konkursy przyczyniały się do doskonalenia umiejętności recytatorskich w obcym języku wśród

uczniów łódzkich szkół średnich. Szkoła wspierała zainteresowanie poezją, rozwijała wrażliwość i aktywność artystyczną wśród łódzkiej młodzieży.

Międzyszkolna sesja ekologiczna organizowana jest w XXIV LO od czterech lat. Celem sesji jest rozbudzenie wśród młodzieży postaw i świadomości proekologicznej oraz odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego. W sesji bierze udział młodzież łódzkich liceów i gimnazjów. Sesja składa się z dwóch części referatowych, w których młodzież przedstawia 15 minutowe prezentacje multimedialne do aktualnej tezy, oceniane przez zaproszonych gości oraz z części plakatowej, w której oceniane są plakaty wykonane przez uczniów naszej szkoły. Na zakończenie zawsze jest wyświetlany film o charakterze ekologicznym. Poruszane tematy są zawsze ciekawe i tak dobrane żeby każdy uczeń znalazł coś interesującego dla siebie. Pierwsza sesja dotyczyła ochrony środowiska na Świecie. Też drugą były alternatywne źródła energii. Trzecia omawiała stan aglomeracji Ziemi Łódzkiej. A zeszlorzona sesja odbywała się pod hasłem „Woda w życiu człowieka”. W tym roku będzie ona dotyczyła promieniotwórczości, a w jej realizację włączy się koło ekologiczne oraz nauczyciel chemii i fizyki. W ramach tego przedsięwzięcia nawiązano współpracę z Wydziałem Ochrony Środowiska UŁ (prof. hab. Andrzej Kruk), łódzkim ZOO (dr Ryszard Topola i Włodzimierz Stanisławski), Dyrekcją Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich, przedstawicielami Stowarzyszenia Zielonych (p. Jerzy Arent). Sesja cieszy się ogromnym zainteresowaniem uczniów.

Wymiana międzynarodowa z Niemcami prowadzona jest od 2009 roku. Szkoła organizuje wymianę młodzieży z niemieckim

gimnazjum w Grevenbroich realizując wspólny projekt pt. „Przeobrażenia strukturalne w Zagłębiu Ruhry i Łodzi.” W kwietniu grupa uczniów naszej szkoły wyjeżdża do Grevenbroich, natomiast w czerwcu grupa niemiecka przyjeżdża do Łodzi z rewizytą. Uczniowie wymieniają doświadczenia na temat form zajęć pozaszkolnych, sposobu spędzania wolnego czasu oraz omawiają sposoby uczenia się, dyskutują na temat przemian gospodarczo-ekonomicznych w Niemczech i w Polsce po 1989 roku. W ramach projektu uczniowie biorą także udział w wycieczkach. W Niemczech uczniowie zwiedzają m. in. teren kopalni odkrywkowej oraz tereny po byłych fabrykach (park krajobrazowy Nord w Duisburgu). Poznają nowe sposoby ich zagospodarowania. W Polsce uczniowie uczestniczą w wycieczkach historyczno-krajoznawczych do Warszawy, Krakowa i Oświęcimia; obserwują przeobrażenia strukturalne Łodzi oraz nowe zagospodarowanie byłych zakładów włókienniczych (Manufaktura, Loft, Księży Młyn). Efekty współpracy często wykraczają poza ramy założeń, ponieważ uczniowie nawiązują bliskie kontakty, które być może nie ograniczają się tylko do wizyty w Niemczech i rewizyty Niemców w Łodzi i utrzymują się również w przyszłości. Bezpośredni kontakt młodzieży polskiej i niemieckiej oraz podejmowanie wspólnych działań pomaga przełamać bariery, uprzedzenia i stereotypy, a dyskusje przyczyniają się do lepszego zrozumienia trudnej historii obu krajów.

Projekt eTwinning to edukacyjny program Unii Europejskiej, który promuje wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w szkołach europejskich. Uczniowie i nauczyciele wykorzystują internet we współpracy ponad granicami. W roku szkolnym 2011/2012 realizowałam projekt eTwinning ze szkołą w Czechach (Brno). Jestem założycielem i autorką projektu „Moje korzenie, moje wartości, moje poglądy”. Projekt trwał od października 2011 r. do czerwca 2012 r. Językiem roboczym projektu był język niemiecki. Uczestniczenie w projekcie eTwinning pozwala nie tylko doskonalić znajomość języka obcego, ale umożliwia też poznanie wielu ciekawych narzędzi ITC. Do tej pory wykorzystaliśmy takie narzędzia jak: picnic, plicasa, glogster, windows movie player, audacity, PPP, slideshow, smilebox, imagechef, googlemaps, tripiline, voicethread, wordle-mind24, prez. Uczniowie w ramach projektu wykonali m.in. filmy o Łodzi (zaprezentowali

po niemiecku zabytki naszego miasta), wykonali prezentację ciekawych miast w Polsce, przedstawili swoje autorytety). Link do strony projektu: <http://new-twinspace.etwinning.net/web/p60400/home>

Szkoła Nowych Technologii pomaga młodzieży rozwijać zainteresowania związane z informatyką i fotografią. Uczniowie biorą udział w zajęciach dodatkowych i próbują swoich sił w konkursach ogólnokrajowych. Współpracujemy z „Akademią Młodych Twórców” przy Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Corocznie kilku uczniów uczęszcza tam na zajęcia i bierze czynny udział w organizowanych konferencjach. Młodzież korzysta też z zaproszeń Koła Naukowego Uniwersytetu Łódzkiego na zajęcia połączone z wykładami.

Towarzyski turniej piłki nożnej „Marysin 24”. Ideą powstania towarzyskiego turnieju piłki nożnej „Marysin 24” było optymalne wykorzystanie nowo powstałego boiska typu „Orlik” dla potrzeb społeczności lokalnej, potrzeba propagowania aktywności ruchowej wśród młodzieży, krzewienie i utrwalanie rywalizacji w myśl zasad fair-play, a także po-

głębianie współpracy między zaprzyjaźnionymi szkołami oraz nauczycielami wychowania fizycznego. „Marysin 24” jest autorskim pomysłem turnieju piłki nożnej, w trakcie którego nauczyciele mają możliwość czynnego udziału w grze razem z młodzieżą. Tradycją jest rozegranie na zakończenie turnieju meczu piłki nożnej pomiędzy zwycięską drużyną i pedagogami. W turniej z chęcią angażują się również absolwenci naszej szkoły, którzy posiadając odpowiednie uprawnienia, pełnią rolę sędziów zawodów. Marysin 24” odbywa się pod koniec roku szkolnego. Do tej pory odbyły się trzy edycje turnieju, w których oprócz uczniów liceum wzięli udział uczniowie XII LO, XXVIII LO, XXXV LO i ZSP nr 20.

**Jolanta Kalisiak
XXIV LO w Łodzi**

Ekoklub EKOTON

Z inicjatywy **Joanny Nadolskiej** – nauczyciela biologii, w 2008 r. powołany został na terenie XXIV LO w Łodzi Ekoklub Ekoton. Za udokumentowaną działalność Ekoklub został w 2009 r. przyjęty w poczet Międzynarodowej Sieci Ekoklubów.

Idea Ekoklubów powstała w 1992 roku w Argentynie, obecnie w 31 krajach na świecie działa ponad 600 grup. Misją Ekoklubów jest promocja działań wpływających na poprawę warunków życia lokalnych społeczności oraz ochrona zasobów naturalnych zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Do Ekoklubu Ekoton należą uczniowie z różnych poziomów klas i różnych profili. Łączą ich wspólne zainteresowania, a zwłaszcza umiłowanie przyrody. Członkowie Ekoklubu podejmują działania o zasięgu międzynarodowym, ogólnopolskim oraz lokalnym.

Działania o zasięgu międzynarodowym to np. prowadzenie akcji razem z Greenpeace, czy uczestnictwo w kampaniach organizowanych przez Polską Akcję Humanitarną. W 2010 roku wiceprezydent Ekoklubu Ekoton, uczennica Aleksandra Kalińska, reprezentowała Polskę na III Międzynarodowym Spotkaniu Water and Youth w Meksyku. Pełniła ona jednocześnie funkcję wiceprezydenta Polskiej Sieci Ekoklubów. Spotkanie było poświęcone kwestiom odzyskiwania i pozyskiwania wody, a także zmianom klimatycznym mogącym doprowadzić do braku dostępu do wody w wielu regionach świata. Kolejnym przykładem jest uczestnictwo w Antarctica Day. 1 grudnia 1959 roku w Waszyngtonie 12 krajów podpisało Traktat Antarktyczny. Celem traktatu było uznanie Antarktyki za obszar międzynarodowy, który może być wykorzystany wyłącznie w celach pokojowych i naukowych. Obecnie Traktat ma ponad 50 sygnatariuszy, w tym Polskę. Aby uczcić ten dzień i przybliżyć szerokiej publiczności ten rejon świata 1 grudnia został uznany za Dzień Antarktyki. Z okazji „Antarctica Day” w dniu 1 grudnia 2011 r. szkoła gościła profesora dr hab. Krzysztofa Jażdżewskiego z UŁ, znanego łódzkiego polarnika oraz jego córkę dr Anną Jażdżewską adiunkta UŁ, absolwentkę XXIV LO w Łodzi, specjalistkę od fauny polarnej. Z tej okazji została także zorganizowana wystawa poświęcona historii polskich badań polarnych.

Klub uczestniczy też w wielu akcjach ogólnopolskich i lokalnych, na przykład:

- *Przez edukację do zrównoważonego rozwoju* realizowany w latach 2008-2010 we współpracy ze Stowarzyszeniem Zielona Szkoła. Zostało przeszkolonych ok. 100 uczniów według ustalonych w projekcie tematów.

- Piknik w Parku Julianowskim z okazji Światowego Dnia Ochrony Środowiska. Poszczególne ekokluby z Polski przedstawiały na swoich stoiskach zabawy edukacyjne dla mieszkańców Łodzi. Dodatkowo prowadzono

gry i zabawy dla dzieci, naukę tańca, grę zespołową muzyczną. Bawiły się całe rodziny.

- *Marszach (NIE) Milczenia - stop przemocy wobec zwierząt.* Akcja ta ma na celu uświadomienie społeczeństwu, że należy reagować na akty przemocy wobec zwierząt, że zwierzęta czują i cierpią, i zasługują na szacunek człowieka.

- *Szkoła przyjazna psom.* W trakcie spotkań z instruktorami psów i lekarzami weterynarii uczniowie i ich rodziny uczą się tresury psa tak, by nie stanowił zagrożenia dla domowników, innych psów i ludzi. Nawiązano kontakt ze Strażą dla Zwierząt. Corocznie organizowane są zbiórki karmy i akcesoriów niezbędnych w schroniskach dla zwierząt. Opieką otaczamy schronisko w Łodzi i w Zgierzu.

- Dnia 9.10. 2012 roku Ekoklub we współpracy z firmą SNACKE ZOO zorganizował na terenie szkoły wystawę zwierząt egzotycznych. Prezentowane były: skunks, pytony, węże boa, kameleony, jaszczurki, bazyliuszki, żółwie wodne i lądowe, legwany, pajęczaki. Zainteresowanie hodowlami zwierząt było ogromne. Przy okazji zorganizowanej wystawy prezentowane były filmy dotyczące Konwencji o Międzynarodowym Handlu Dzikimi Zwierzętami i Roślinami Gatunków Zagrożonych Wyginieciem (CITES).

- Warsztaty na temat *Ocena stanu gospodarki ekologicznej w naszej szkole oraz wprowadzenie programu naprawczego* pod patronatem dyrektora szkoły mgr Jolanty Kalisiak i Jimmiego Garity – prezydenta Ekoklubów Kostaryki.

Członkowie Ekoklubu przeprowadzili na terenie liceum także liczne akcje mające na celu zachęcanie społeczności szkoły do oszczędnego gospodarowania energią i wodą. Zorganizowano warsztaty, podczas których badano zanieczyszczenia wody i gleby. Przy okazji omawiano sposoby ich ochrony.

Inne działania to m.in. promowanie selektywnej zbiórki odpadów, zachęcanie młodzieży do jazdy na rowerze w chwilach wolnych oraz jako formy transportu do szkoły.

Członkowie Ekoklubu organizują regularnie wycieczki i badania terenowe do parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, współpracują z Grupową Oczyszczalnią Ścieków Łódzkiej Aglomeracji Miejskiej oraz Muzeum Przyrodniczym UŁ.

Za swą działalność Ekoklub Ekoton został nagrodzony **I nagrodą** w konkursie **Ekoszkola 2011** zorganizowanym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. **W kategorii EkoBelfry 2011 zwyciężyła Joanna Nadolska** – opiekun Ekoklubu.

Rekomendacja dobrych praktyk w Publicznym Gimnazjum nr 27

Przedsiębiorcy i Europejczycy

Wśród współczesnych wyzwań, którym musi sprostać młodzież jest umiejętność życia w społeczeństwie wielokulturowym. Otwarcie granic Polski stworzyło nowe możliwości, ale również przyczyniło się do zwiększenia wymagań wobec młodego człowieka, wchodzącego w dorosłe życie i poszukującego swojego miejsca w społeczeństwie i na rynku pracy.

Aktualne tendencje na rynku pracy rodzą konieczność rozwijania postaw przedsiębiorczych u młodzieży, planowania, zachęcania uczniów do kreatywności i otwartości w stosunku do nowych możliwości, jakie dają nowoczesne technologie. Pracodawcy oczekują od młodzieży zaangażowania w wykonywane zadania zawodowe, umiejętności samodzielnego myślenia, pracy zespołowej, poszukiwania odpowiedzi i rozwiązywania problemów, współpracy z ludźmi innych narodowości, otwarcia na świat, elastyczności w myśleniu i działaniu.

Nauczyciele z Publicznego Gimnazjum Nr 27 wytrwale pracują nad rozwijaniem u uczących się niezbędnych we współczesnym świecie umiejętności, a także postaw przedsiębiorczych, uczy tolerancji, zachęcają młodzież do odkrywania świata, poszerzania horyzontów, przełamywania barier. Służyć temu mają, między innymi, interesujące projekty edukacyjne: Młodzi przedsiębiorcy i Dzień Europejski.

Młodzi przedsiębiorcy

Ten interaktywny projekt jest realizowany na platformie edukacyjnej stworzonej przez Centrum Edukacji Obywatelskiej. Uczniowie uczestniczą w nim w ramach zajęć szkolnego Koła Przedsiębiorczości. Celem projektu jest wprowadzenie praktycznej edukacji ekonomicznej w gimnazjum oraz kształtowanie u uczących się postaw przedsiębiorczych. Gimnazjaliści pracują nad zadaniami z zakresu ekonomii i gospodarki rynkowej. W pierwszym etapie przedsięwzięcia kształtują umiejętności oszczędzania, inwestowania i samodzielnie tworzą budżet. Drugi etap to zakładanie i prowadzenie wirtualnej firmy. Zadania, które wykonują młodzi przedsiębiorcy, pozwalają na ukształtowanie umiejętności planowania i realizacji zadań zespołowych, zarządzania pracą swoją i innych. Dodatkowo młodzież uczęszczająca na zajęcia Koła Przedsiębiorczości będzie objęta badaniem predyspozycji przedsiębiorczych, które przeprowadzi doradca zawodowy z Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Opiekunem projektu, i mentorem Koła Przedsiębiorczości jest pan **Piotr Malesa**.

Dzień Europejski

Pomysłodawcą i koordynatorem projektu była nauczycielka **Ewa Latek**, znana ze swojej kreatywności i wcielania w życie wielu innowacyjnych przedsięwzięć edukacyjnych. Wspierał ją zespół dynamicznych i twórczych nauczycieli, m. in.: **Karolina Płomińska, Mirosław Malinowski, Mariola Szczęsna, Piotr Malesa, Urszula Muszyńska, Alina Wnuk, Anetta Tosik, Magdalena Krusińska**.

Celem głównym projektu było upowszechnianie wiedzy o Europie, kształtowanie poczucia jedności i tolerancji ponadnarodowej. Znajomość kultury i historii innych krajów pozwala na właściwe kształtowanie postaw prospołecznych i sprzyja elastyczności i mobilności, także przy kształtowaniu otwarcia na zmiany europejskim rynku pracy. Jednocześnie, wykonywane zadania doskonale rozwijają umiejętności: manualne, organizacyjne, pracy w grupie.

W projekt z zapałem zaangażowała się cała społeczność uczniowska. Młodzież samodzielnie szyła flagi, przygotowywała prezentacje multimedialne zawierające informacje o specyfice danego kraju, stoisko z daniami regionalnymi, makiety najbardziej charakterystycznych budynków danego kraju. Jednocześnie przeprowadzone zostały konkursy na najciekawsze prace plastyczne związane z budowlami Europy, a także dotyczące znajomości języków państw sąsiadujących z Polską.

Nauczyciele Publicznego Gimnazjum Nr 27 niejednokrotnie udowadniają, że nawet w trudnych warunkach można zainicjować ciekawe, innowacyjne przedsięwzięcia, nie wymagające nakładu finansowego, które zachęcają młodzież do twórczego myślenia. Zachęcamy inne szkoły do podobnych innowacji i dzielenia się z nami swoimi, już zrealizowanymi pomysłami.

Łódzki model doradztwa zawodowego

W Łodzi wdrożony został system doradztwa zawodowego. Doradcy Zawodowi funkcjonujący w Ośrodku Doradztwa Zawodowego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego działają ukierunkowują na uczniów, nauczycieli, rodziców. Przeprowadzona diagnoza w szkołach pozwoliła na dopracowanie modelu poradnictwa zawodowego. W każdym gimnazjum został powołany lider wewnątrzszkolnego systemu orientacji i poradnictwa zawodowego, który ma za zadanie koordynację działań na terenie szkoły. Prowadzimy doradztwo grupowe i indywidualne dla uczniów i rodziców na terenie szkół a także w Centrum, gdzie działa Punkt Konsultacyjny, w którym pełnią dyżury doradcy zawodowi.

Informacja zawodowa to ważne narzędzie w pracy doradców zawodowych, dlatego tworzymy konieczną bazę danych dotyczącą zawodów przyszłości, opisów zawodów i stanowisk, skutecznego poszukiwania pracy, możliwości kontynuacji nauki. Opracowujemy informator o łódzkich szkołach zawodowych we współpracy z zespołami szkół ponadgimnazjalnych oraz Wydziałem Edukacji UML.

Ważną rolę w tworzeniu systemu orientacji i poradnictwa zawodowego pełnią pracodawcy. Oczekują oni, by absolwent - kandydat do pracy, ukształtował umiejętności przydatne na danym stanowisku w szkole czy na uczelni. Pracodawcy uczestniczą w tworzeniu opisów standardów kompetencji zawodowych oraz we współorganizowanych w szkołach przez doradców zawodowych spotkaniach z rodzicami i uczniami. Organizujemy wycieczki do szkół zawodowych, przedsiębiorstw, konkursy wiedzy o zawodach, promujemy dobre praktyki we wdrażaniu wewnątrzszkolnego systemu orientacji i poradnictwa zawodowego – certyfikujemy szkoły, liderów za zorganizowanie wzorcowego wewnątrzszkolnego systemu orientacji i poradnictwa zawodowego.

W Łódzkim Centrum są organizowane także zajęcia dla uczniów, w ramach **Akademii Młodego Technika**, gdzie gimnazjaliści kształtują umiejętności praktyczne, mogą zidentyfikować swoje predyspozycje zawodowe, **Akademii Młodych Twórców** dla uczniów szczególnie uzdolnionych, a także **Akademii Liderów Kariery**, gdzie uczniowie wykonują projekty z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego.

W każdym kolejnym roku wzrasta zapotrzebowanie na usługi doradcze w podopiecznych szkołach, zwiększa się świadomość uczniów, rodziców i nauczycieli. Świadomy, zgodny z predyspozycjami i potrzebami rynku pracy wybór dalszej ścieżki kształcenia wpływa na motywację uczniów do efektywnego uczenia się, pomaga często przewycięzać kłopoty w nauce i frustracje młodych ludzi.

Małgorzata Sienna

Co piąty uczeń to uczeń z dysfunkcjami zdrowotnymi

Widzieć, wiedzieć i wspierać

Z przeprowadzonych wśród nauczycieli ankiet wynika, że w szkołach uczy się ponad 20% uczniów z różnymi dysfunkcjami zdrowotnymi: schorzeniami neurologicznymi, cukrzycą, niedosłuchem, zaburzeniami komunikacji językowej, autyzmem, zespołem Aspergera i ADHD. O skali problemu świadczą też dane przedstawione przez szpital CZMP - rocznie jest hospitalizowanych z powodu padaczki ponad 420 dzieci w wieku szkolnym z terenów objętych wsparciem. W Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym UM w Łodzi zarejestrowano ponad 250 dzieci z cukrzycą typu 1.

Ustawa o Systemie Oświaty z 1999 r. (D.U.nr 12, poz. 96 z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenie MEN z 17.11.2010 (Dz.U 228 w poz. 1487) nakładają obowiązek przygotowania nauczycieli do różnorodnych zadań opieki zdrowotnej nad uczniami. Pomoc w tym zakresie jest ważnym i powszechnie akceptowanym zadaniem systemu oświaty. Istnieją potrzeby zorganizowanego doskonalenia pedagogów dla realizacji profesjonalnej opieki szkolnej nad uczniami z dysfunkcjami zdrowotnymi, jak też objęcia ich opartym na innowacyjnym, wykorzystujących najnowsze badania naukowe, programie doskonalenia. Przygotowany projekt szkolenia ma na celu osiągnięcie przez kadre dydaktyczną szkół i placówek odpowiedniego przygotowania do zajęć z uczniami objętymi dysfunkcjami zdrowotnymi.

Efektom realizowanego projektu będzie pomoc w zapewnieniu uczniowi wsparcia i pomocy, w zależności od dokonanego rozpoznania zarówno dysfunkcji, jak i uzdolnień dziecka. Doświadczenia wielu krajów, a także nasze, polskie doświadczenia szkolnictwa integracyjnego wskazują, że dzieci z zaburzeniami rozwoju i tzw. specjalnymi potrzebami edukacyjnymi nie muszą uczyć się w odrębnych szkołach i być izolowane od swoich rówieśników. Mogą uczyć się i być razem ze wszystkimi pod warunkiem, że będziemy chcieli je bliżej poznać, dostrzec ich podobieństwa i odrębności oraz uwzględnić je w procesie uczenia, wychowania i budowania przyjaznych relacji z otoczeniem.

W projekcie są realizowane zajęcia dla nauczycieli obejmujące następujące moduły.

- I. Organizowanie i udzielanie uczniom pomocy psychologicznej – pedagogicznej oraz pomocy przedmedycznej w świetle nowych regulacji prawnych (5 godzin)
- II. Praca z uczniem chorym na padaczkę (25 godzin)
- III. Praca z uczniem chorym na cukrzycę (8 godzin)
- IV. Praca z uczniem dotkniętym zaburzeniami niedosłuchu i zaburzeniami komunikacji językowej (20 godzin)
- V. Praca z uczniem dotkniętym autyzmem, zespołem Aspergera i ADHD (20 godzin)
- VI. Organizacja pracy zespołów i konstruowanie indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych dla uczniów oraz kart indywidualnych potrzeb ucznia i planów działań wspierających (20 godzin)

Zajęcia odbywają się w grupach 15-osobowych i są prowadzone z wykorzystaniem aktywnych metod nauczania – uczenia się przez wybitnych znawców przedmiotu: profesorów nauk medycznych i pedagogów z wieloletnim doświadczeniem w pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Kurs trwa 98 godzin, po jego zakończeniu uczestnicy otrzymują zestaw materiałów wspierających, a także certyfikat ukończenia szkolenia.

Projekt realizowany jest dla 120 nauczycieli, zajęcia prowadzone będą do połowy grudnia 2013 r. Serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych. Udział w szkoleniu jest bezpłatny. Biuro Projektu znajduje się w siedzibie Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w Łodzi przy ul. Kopcińskiego 29, tel. 42 678 33 78, e-mail: dysfunkcje@wckp.lodz.pl, strona internetowa: www.dysfunkcje.wckp.lodz.pl

Barbara Wrąbel

Edukacja przedzawodowa

Naród, który zaniedba się technicznie, będzie pełnił rolę służebną dla innych.

Prof. T. Kotarbiński

Edukacja przedzawodowa obejmuje wszystko to, co decyduje o rozwoju jednostki w okresie poprzedzającym systematyczne kształcenie zawodowe oraz pomaga w dokonywaniu wyboru zawodu zgodnie z warunkami osobistymi i potrzebami społecznymi. W pojęciu tym mieści się kształcenie ogólne, jako podstawa kształcenia zawodowego, kształcenie ogólnotechniczne, a także preorientacja, orientacja i poradnictwo zawodowe. Edukacja ta jest nieodzownym składnikiem kształcenia ogólnego uczniów oraz warunkiem wszechstronnego rozwoju ich osobowości.

Edukacja przedzawodowa jest pierwszym i zarazem bardzo ważnym krokiem w procesie kształcenia dla rynku pracy. Oswajanie uczniów z techniką, technologią wytwarzania różnych produktów, a także prezentowanie zawodów, to główne cele edukacji przedzawodowej.

PRACOWNIA EDUKACJI PRZEDZAWODOWEJ

Działania Pracowni Edukacji Przedzawodowej w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego koncentrują się przede wszystkim na podnoszeniu jakości edukacji ogólnotechnicznej w łódzkich placówkach oświatowych. Wspieranie w tym szkół jest szczególnie istotne w okresie wprowadzania reformy w polskiej oświacie.

Zadania Pracowni Edukacji Przedzawodowej to edukacja ogólnotechniczna, wychowanie komunikacyjne, poradnictwo zawodowe oraz kształcenie nieformalne - zajęcia praktyczne dla uczniów.

Główne kierunki działań Pracowni to:

- doskonalenie umiejętności zawodowych nauczycieli techniki i wychowania komunikacyjnego, szczególnie tych, którzy nie posiadają wystarczających kwalifikacji,
- modelowanie kształcenia ogólnotechnicznego, w tym badanie predyspozycji manualno-motorycznych uczniów, orientacji zawodowej i wychowania komunikacyjnego,
- upowszechnienie innowacyjnych rozwiązań szkolnych systemów edukacji ogólnotechnicznej, w tym komunikacyjnej,
- programowanie działań nauczycielskich zespołów innowacyjnych, metodycznych i zadaniowych,
- projektowanie i promowanie interaktywnych pakietów edukacyjnych i zestawów poliwalentnych do zajęć technicznych,
- podnoszenie poziomu kultury technicznej uczniów,
- promowanie edukacji komunikacyjnej przy

współpracy instytucji pozaedukacyjnych,

- publikowanie materiałów metodycznych,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych kształtujących umiejętności manualno-motoryczne i badających predyspozycje zawodowe uczniów łódzkich gimnazjów – we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Zawodowego.

Wszystkie zajęcia są prowadzone w formule otwartych modelowych zajęć edukacyjnych, w których uczestniczą nauczyciele łódzkich szkół.

Wypracowany w Pracowni Edukacji Przedzawodowej ŁCDNiKP model edukacji przedzawodowej jest wdrażany i propagowany w łódzkich szkołach podstawowych i gimnazjach. Elementy tego modelu były wielokrotnie prezentowane na konferencjach wojewódzkich i krajowych, a także w ogólnopolskich czasopismach pedagogicznych.

INNOWACJA

W pracowni Edukacji Przedzawodowej wprowadzono innowację pedagogiczną, polegającą na uruchomieniu kształcenia ogólnotechnicznego (nieformalnego) uczniów gimnazjów, które realizowane jest w pracowniach techniki (robót ręcznych) Centrum przy ul. Franciszkańskiej. Ma ono na celu m.in. kształtowanie umiejętności sensomotorycznych, umożliwienie wykonania ćwiczeń laboratoryjnych przy wykorzystaniu wyposażenia techniczno-dydaktycznego, które nie jest dostępne w szkołach, podnoszenie poziomu kultury technicznej młodzieży i upowszechnienie wypracowanych rozwiązań stanowisk techniczno-dydaktycznych.

Odpowiednio wyposażone pracownie stanowią doskonały poligon dla kształcenia nauczycieli techniki. Zajęcia w pracowniach Centrum mają formę modelowych zajęć edukacyjnych, a cały ich cykl organizacyjny stanowi swego rodzaju „szkołę ćwiczeń”.

Wyposażenie techniczno-dydaktyczne to istniejące instrumentarium Centrum oraz zaprojektowane i wykonane przez pracowników zestawy poliwalentne z zakresu elektrotechniki, elektroniki i mechaniki.

Pracownie w ciągu roku przyjmują około 2500 uczniów z gimnazjów i szkół podstawo-

wych. Cotygodniowo prowadzone są zajęcia dla trzech szkół w wybranych modułach tematycznych – rękodzielniczym, wychowania komunikacyjnego, elektrotechnicznym i elektronicznym, mechanicznym, obsługi miniobrabiarek szkolnych i ręcznej obróbki drewna.

ZAJĘCIA

W ramach zajęć praktycznych prowadzonych w pracowniach technicznych doradcy zawodowi z Ośrodka Doradztwa Zawodowego przeprowadzają badanie predyspozycji zawodowych uczniów łódzkich gimnazjów. Uczniowie w trakcie zajęć sprawdzają własne uzdolnienia techniczne i umiejętności manualno-motoryczne. Jednocześnie w czasie wykonywanych ćwiczeń kształtują cenioną przez pracodawców umiejętność pracy w małych zespołach. Doradca zawodowy podczas wykonywania zadań przez młodzież prowadzi indywidualne obserwacje uczących się, rozmawia na temat ich odczuć związanych z wykonywanymi zadaniami, o planach dotyczących przyszłej pracy zawodowej, wyobrażeniach związanych z niektórymi zawodami, w których jedną z kwalifikacji stanowią wykonywane czynności. Doradca zawodowy rozmawia również z nauczycielem, który przybył z uczniami na zajęcia oraz omawia z pracownikami Centrum prowadzącymi warsztaty działania wszystkich uczestników badania. Kolejny etap stanowi wykonanie przez uczniów testu preferencji zawodowych za pomocą kwestionariusza JOB 6. Kwestionariusz ten, autorstwa dr Sylwiusza Retkowskiego, oparty został na typologii zaproponowanej przez Johna Hollanda.

W podsumowaniu zajęć młodzież uzyskuje informacje, o możliwości dalszych indywidualnych konsultacji swoich planów edukacyjno-zawodowych z doradcami zawodowymi w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Świadomy wybór zawodu – zgodny z zainteresowaniami i predyspozycjami zawodowymi, stanem zdrowia, a także ofertą rynku pracy – jest fundamentalną i niezwykle istotną decyzją w życiu młodego człowieka. Badania, które są prowadzone, pozwalają uczniom na wstępne określenie predyspozycji, sprawdzenie siebie, zadanie sobie pomocniczych pytań.

ŁÓDZKI MODEL WYCHOWANIA KOMUNIKACYJNEGO

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego od wielu lat pełni w województwie łódzkim rolę instytucji koordynującej działania w zakresie wychowania komunikacyjnego. W Pracowni Edukacji Przedzawodowej wykreowano „łódzki model wychowania komunikacyjnego”. Zakłada on wprowadzenie do szkolnego systemu edukacji osoby szkolnego lidera – koordynatora, sterującego procesem wychowania komunikacyjnego według przyjętych założeń i kryteriów oraz zaprojektowanego lokalnie zakresu działań. Doświadczenia wskazują, że model ten przynosi bardzo pozytywne rezultaty.

Na odnotowanie zasługują następujące działania:

- wypracowanie po raz pierwszy w kraju koncepcji funkcjonowania lidera wychowania komunikacyjnego w każdej szkole podstawowej i w gimnazjum,
- opracowanie i wdrożenie do praktyki edukacyjnej działań, zakładających uczestnictwo wszystkich uczniów i nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjów w procesie wychowania komunikacyjnego,
- zaprojektowanie i przeprowadzenie cyklu kursów i warsztatów (także w ramach grantów edukacyjnych) dla ponad siedmiuset nauczycieli z województwa łódzkiego dających im kwalifikacje do prowadzenia procesu wychowania komunikacyjnego i pełnienia funkcji lidera w szkołach,
- przeprowadzenie łódzkich i ogólnopolskich seminariów dla dyrektorów placówek, dotyczących prowadzenia procesu wychowania komunikacyjnego oraz konferencji wojewódzkich dotyczących kreowania systemu wychowania komunikacyjnego,
- zorganizowanie i prowadzenie modelowej pracowni wychowania komunikacyjnego.

Zorganizowana została instytucjonalna współpraca między liderami szkolnymi, nauczycielami wychowania komunikacyjnego oraz dyrektorami szkół. Liderzy wychowania komunikacyjnego, współpracujący z Pracownią Edukacji Przedzawodowej, upowszechniają bezpieczeństwo i kulturę komunikacyjną, co w ogólnej skali przyczynia się do zmniejszenia liczby wypadków drogowych z udziałem dzieci i młodzieży.

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego organizuje warsztaty dla policjantów ruchu drogowego

prowadzących zajęcia edukacyjne z wychowania komunikacyjnego w szkołach, a Pracownia Edukacji Przedzawodowej opiniuje programy kształcenia, programy kursów, materiały dydaktyczne i publikacje dotyczące wychowania komunikacyjnego.

Partnerami Pracowni wspierającymi proces wychowania komunikacyjnego są m.in. Wydziały Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej i Wojewódzkiej Policji, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Łodzi, Polski Związek Motorowy, Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

INNOWACJE I DOBRE PRAKTYKI

Pracownia Edukacji Przedzawodowej wspiera szkoły w działaniach innowacyjnych poprzez pobudzanie aktywności nauczycieli do pracy w zespołach metodycznych, innowacyjnych i zadaniowych. Nauczyciele dzielą się swoimi doświadczeniami w ramach wzajemnego uczenia się i doskonalenia warsztatu pracy. Upowszechnianie dobrych praktyk nauczycieli techniki i wychowania komunikacyjnego (w szczególności nauczycieli nowatorów) odbywa się podczas konferencji, konsultacji grupowych, warsztatów, modelowych zajęć edukacyjnych oraz poprzez publikację artykułów w biuletynach Centrum.

TURNIEJE

Pracownia od kilkunastu lat organizuje samodzielnie oraz we współpracy z partnerami - Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego, Polskim Związkiem Motorowym, Kuratorium Oświaty, Wydziałem Edukacji UML, Szkołą Podstawową nr 2 - wiele konkursów i turniejów dla uczniów. Są to:

Konkursy Wiedzy Technicznej dla szkół podstawowych i gimnazjów – mające na celu rozwijanie u uczniów zainteresowania techniką, podnoszenie poziomu kultury technicznej dzieci, inspirowanie uczniów do kształtowania twórczych postaw wobec problemów techniki, rozwijanie zdolności i umiejętności manualno-motorycznych oraz zainteresowanie uczniów kształceniem w zawodach technicznych,

Turniej **„Przygoda z przepisami ruchu drogowego”** dla uczniów klas II i III szkół podstawowych – mający na celu popularyzowanie przepisów ruchu drogowego, przygotowanie uczniów do świadomego uczestnictwa w ruchu drogowym, kształtowanie umiejętności obserwacji i oceny sytuacji na drodze oraz podejmowania właściwych decyzji,

Młodzieżowy Turniej Motoryzacyjny dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych – mający na celu popularyzowanie znajomości przepisów ruchu drogowego, wiedzy z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej i propagowanie kulturalnego i bezpiecznego zachowania się jako uczestnika ruchu drogowego,

Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla uczniów szkół podstawowych

i gimnazjalnych – mający na celu popularyzowanie przepisów i zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, kształtowanie partnerskich zachowań wobec innych uczestników ruchu, popularyzowanie podstawowych zasad i umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej oraz popularyzowanie roweru jako środka transportu, rekreacji i sportu.

Udowodniono, że im wyższy jest poziom kształcenia ogólnotechnicznego w szkołach, tym niższy wskaźnik bezrobocia w danym kraju. Szybko wdrażane nowoczesne technologie wymuszają na społeczeństwie ciągle odnawianie i pogłębianie wiedzy z różnych dziedzin nauki i techniki. Edukacja przedzawodowa powinna przygotowywać uczniów do tych zmian. Ma ona również ogromne znaczenie wychowawcze, w tym w zakresie działań proekologicznych, szeroko rozumianego bezpieczeństwa, poszanowania pracy, kulturalnego uczestnictwa w ruchu drogowym.

Kształcenie techniczne pełni ważną rolę we współczesnej polskiej szkole. Musi zawierać nowoczesne cele i treści kształcenia w celu rozwijania twórczego myślenia, wykorzystywania wiedzy teoretycznej do działań praktycznych, znajdowanie związków przyczynowo-skutkowych na podstawie analizy budowy i działania urządzeń, rozwijania inwencji twórczej uczniów. Czytanie dokumentacji technicznej, podstawowa znajomość elektrotechniki i elektroniki, technologii materiałów, znajomość instalacji technicznych w mieszkaniu, posługiwanie się prostymi narzędziami, bezpieczne posługiwanie się urządzeniami mechanicznymi i elektrycznymi to konieczność cywilizacyjna. Edukacja techniczna pozwala uczniom również na ukształtowanie umiejętności interdyscyplinarnych takich jak praktyczne wykorzystanie wiedzy szkolnej i pozaszkolnej, samodzielne rozwiązywanie problemów, rozwijanie twórczego myślenia i współdziałania w zespole.

Do swoich działań Pracownia Edukacji Przedzawodowej pozyskała takich partnerów jak Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, Polski Związek Motorowy, Wydziały Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej i Komendy Miejskiej Policji w Łodzi, Centrum Rozwoju i Edukacji, Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Centrum Zajęć Pozaszkolnych – Motodrom, Centrum Sportu i Rekreacji, Automobilklub, Straż Miejska, Centralne Muzeum Włókiennictwa, Muzeum Fabryki w Manufakturze.

*Krzysztof Makowski
ŁCDNiKP*

Książki dla szkolnych bibliotek

Książkobranie. Podziel się książką

W grudniu zakończyła się akcja *Książkobranie. Podziel się książką*. Akcja zrodziła się z inicjatywy prezydenta miasta Łodzi, Krzysztofa Piątkowskiego. To był świetny pomysł! Kondycja bibliotek szkolnych nie jest najlepsza. Książki są drogie. Szkoły nie mają pieniędzy. Zainteresowanie książką wbrew potocznym opiniom jest duże. Po bestsellery ustawiają się kolejki.

Szkolnym bibliotekom należało pomóc. 1 marca z akcją ruszyła Gazeta Wyborcza, a Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego zostało współorganizatorem całego przedsięwzięcia, dzięki któremu biblioteki szkolne miały wzbogacić swoje zbiory. Książkobranie robiliśmy wspólnie z Urzędem Miasta Łodzi. Dołączyły do nas Manufaktura i Fundacja Urban Forms, która udostępniła swoje konto i zajęła się zamówieniami książek w wydawnictwach.

Przez cały rok do redakcji Gazety Wyborczej łodzianie przynosili książki i odkładali na regały ustawione w holu. Nauczyciele-bibliotekarze przyjeżdżali do redakcji i wybierali książki do swoich bibliotek. Akcja zataczała coraz szersze kręgi. Książki zbierali i przekazywali łódzcy radni. Do radnych dołączyła prezydent miasta Łodzi, Hanna Zdanowska. Pracownicy LCDNiKP zebrałi pół tysiąca książek. Pracownicy Katedry

Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej za oczywisty uznali swój udział w akcji. Zakupili nowe książki i przekazali je Szkole Podstawowej nr 169. W połowie roku spłynęły pierwsze pieniądze na zakup nowych książek. Było to 12 tysięcy zł z charytatywnego turnieju o Puchar Gazety Wyborczej. Zakupiono za nie 30 kompletów Harry'ego Pottera i tyle samo wampirycznej sagi Stephenie Meyer, 50 książek „Cmentarz w Pradze” Umberta Eco i tyle samo „Sto lat samotności” Marquéza. Zakupów książek nie dokonano w ciemno. Na początku akcji zapytaliśmy nauczycieli bibliotekarzy wszystkich typów szkół, o jakie książki pytają najczęściej uczniowie. Zadaliśmy też pytanie uczniom, co chcieliby czytać. Na te pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety odpowiedziało około 150 szkół. Z najczęściej powtarzanych tytułów powstała lista książek poświadczonych. Organizatorzy akcji bardzo starają się, by te tytuły trafiły do szkolnych bibliotek. Na kolejny zakup książek pieniądze przeznaczyła Gazeta Wyborcza z tegorocznej, znanej czytelnikom, Choinki Darczyńców. Na Choince łódzkie firmy wieszały swoje bombki o różnej wartości. I tak uzbierało się prawie 20 tysięcy zł. Zakupimy teraz kolejne wskazane tytuły. Będą to „Mikołajki”, „Wiedźmin” i „Władca Pierścieni”.

Nauczyciele-bibliotekarze odwiedzają i będą

odwiedzać Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Tu czekają na nich zakupione książki, ale również te, które nieustannie donoszą sympatycy bibliotek szkolnych. Wizyty bibliotekarzy to znakomita okazja do rozmów o bibliotekarskich sprawach.

Podsumujemy. Efekt akcji *Książkobranie* jest naprawdę imponujący. Do siedziby Gazety Wyborczej łodzianie przynieśli ponad 3000 książek, 2000 tytułów trafiło w okresie świąt Bożego Narodzenia do koszy ustawionych w łódzkich Selgrosach, Carrefourach i Galerii Łódzkiej. Pracownicy Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego przekazali ponad 500 książek, ponad 100 łódzcy radni, pracownicy Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego kupili 40 książek. W sumie zebraliśmy ich 6 tysięcy, a będzie więcej. Szkolni bibliotekarze mają nadzieję, że to przedsięwzięcie stanie się dobrą praktyką i będzie miało kontynuację w przyszłości. To była piękna akcja! Dzięki niej łodzianie nie tylko przypomnieli sobie, że w szkołach są biblioteki, ale poznali ich problemy i mogli zrobić dla nich coś dobrego. Dzieci są szczęśliwe. Ich uśmiech i radość z nowych książek jest najlepszą nagrodą dla organizatorów.

Bogusława Walenta

Centralny Gabinet Edukacji Filmowej

Centralny Gabinet Edukacji Filmowej, powołany na mocy porozumienia Ministerstwa Kultury i Sztuki oraz Ministerstwa Oświaty, działa od 1985 r. Obecnie jest częścią Pałacu Młodzieży im. Juliana Tuwima w Łodzi.

Od początku istnienia głównym celem CGEF było przybliżanie zagadnień związanych z edukacją o mediach audiowizualnych bardzo szerokiej grupie odbiorców z całego kraju i popularyzacja sztuki filmowej. Wraz ze zmieniającymi się potrzebami beneficjentów ewoluowała oferta CGEF; programy stricte filmoznawcze i praktyczne zajęcia realizacji filmowej zostały wzbogacone o elementy wychowawcze, artystyczne, kulturalne.

Choć edukacja o filmie, będąca prawdopodobnie równolatką samej sztuki filmowej, jest stosunkowo młodą dziedziną – to jej skuteczne wdrażanie wymaga wnikliwego śledzenia przemian społecznych i kulturowych w kontekście filmoznauczycielskim, odbiorczym oraz dokonujących się reform oświaty. Dlatego też pracujący w CGEF i współpracujący z nim specjaliści: filmoznauczyciele, pedagodzy, twórcy, psychologowie, prowadzą działalność opartą na innowacjach – poszukują nowatorskich metod i form zajęć oraz inicjują eksperymenty edukacyjne.

dokończenie na stronie 27 ►

dokończenie ze strony 26 ▼

CGEF realizuje różnego rodzaju projekty przy współpracy instytucji tak znaczących na polu działań filmowych, jak Polski Instytut Sztuki Filmowej, FilMOTEKA Narodowa, Sieć Kin Studyjnych i Lokalnych czy Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa Telewizyjna i Teatralna w Łodzi. Obejmuje swoją ofertą dzieci, młodzież, pedagogów, pracowników instytucji kultury, a także kiniarzy. Organizuje imprezy i cykle spotkań, które popularyzują wiedzę filmową wśród mieszkańców Łodzi.

Wśród wielu proponowanych przez Centralny Gabinet Edukacji Filmowej różnorodnych działań innowacyjnych, aktywizujących odbiorców oraz dających możliwość samodzielnej kreacji na polu sztuki znajdują się przykładowo:

- e-learningowe warsztaty teoretyczno-filmowe

- live streamingowe transmisje internetowe najciekawszych spotkań z twórcami kina i wydarzeń kulturalnych realizowanych przez Gabinet

- Ogólnopolskie Konferencje Filmoznawcze (wcześniej w Borkach, a obecnie w Radziejowicach), które corocznie przyciągają przeszło 150 nauczycieli, edukatorów, kiniarzy zafascynowanych filmem i nastawionych na wymianę doświadczeń zawodowych

- pokazy kinowe wraz z omówieniem pod kontem edukacyjnym wchodzących na ekrany tytułów

- warsztaty realizacji filmowej dla dzieci, młodzieży i nauczycieli z całego kraju, które owocują festiwalami etiud i narybkiem realizatorów filmowych

- filmowe „Zielone Szkoły” pozwalające młodzieży poznać nie tylko zagadnienia związane z kinem, ale także Łódź filmową

- warsztaty tematyczne i metodyczne z zakresu edukacji o mediach audiowizualnych w praktyce szkolnej

- publikacja materiałów edukacyjnych oraz wydawnictw zwartych z zakresu wiedzy o mediach audiowizualnych; do ostatnio polecanych należą tomiki: „ZOOM 1, 2, 3 – kino w zbliżeniu”.

Nowatorskie dokonania CGEF doceniło Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, przyznając mu w roku szkolnym 2009/2010 certyfikat Organizacji Innowacyjnej. CGEF jest również jednym z członków założycieli Koalicji dla Edukacji Filmowej, powstałej w roku 2011 z inicjatywy Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej. Udział w pracach Koalicji świadczy o randze CGEF i jego ważnej roli w upowszechnianiu sztuki filmowej.

Anna Kołodziejczak

WIECZORKI POETYCKO-MUZYCZNE

Wśród uczniów Gimnazjum nr 2 im. Królowej Jadwigi w Łodzi, znajdują się młodzi ludzie, którzy nie tylko kochają poezję, ale także sami ją tworzą. Podczas wielu spotkań w bibliotece szkolnej miałam przyjemność poznać talent dzieci, słuchając ich interpretacji w czasie konkursów recytatorskich lub czytając napisane przez nich utwory.

Postanowiłam rozwijać ich miłość do poezji i upowszechnić twórczość młodych artystów. Nie chciałam, by był to kolejny konkurs recytatorski. Chciałam stworzyć coś wyjątkowego, nastrojowego i zapadającego w serce. Chciałam wzruszać i zmuszać do chwili zastanowienia, jakże potrzebnego w dzisiejszym świecie. Tak zrodziła się idea wieczorów poetyckich.

Do imprezy zaczęliśmy przygotowywać się już dwa miesiące przed datą jej premiery. Wraz z grupką zainteresowanych uczniów wybraliśmy poezję miłosną, będącą wdzięcznym i jakże bliskim dorastającej młodzieży tematem. Przed nami było najtrudniejsze zadanie wyboru, układu wierszy i odpowiedniej ich interpretacji. Słowami poezji miała być opowiedziana historia miłosna, od zauroczenia i niepewności poprzez rozkwit uczucia, po ból rozstania, aż do szczęścia, jakie niesie bycie ze sobą. Wieczór kończył wiersz Ks. J. Twardowskiego *Spieszymy się kochać ludzi...*, który miał wprowadzić uczestników w nastrój następnego wieczoru poświęconego przemijaniu...

Pierwszy wieczór poetycki odbył się w kameralnej atmosferze biblioteki, której ściany przyozdobiły złote tkaniny, stare ramy, wysłużony pluszowy miś przywodził na myśl uczucia osoby, która go podarowała, a zapach mięty, nastrojowa muzyka i blask świec dopełniały dzieła.

Kolejny wieczór był kontynuacją pierwszego, a ich spoiwem stał się wiersz ks. J. Twardowskiego. Tekst ten w sposób naturalny pozwolił płynnie przejść od tematyki miłosnej do refleksyjnej. Tytuł *Ocalić od zapomnienia* przypominał o nieuchronności przemijania i doskonale wpasował się w klimat wieczoru.

Upływ czasu postanowiliśmy uczynić tematem następnego spotkania *Nie bądź pewny, że czas masz, bo pewność niepewna...* Wieczór ten miał na celu nie tyle przypomnienie o przemijaniu, co nakłonienie słuchaczy do refleksji i zatrzymania się choć na chwilę w pogoni za... No właśnie – za czym? Dobór utworów, zarówno poetyckich jak i muzycznych oraz ich układ tworzył całość mówiącą o ludziach, których spotykamy w swoim życiu i którzy zostawiają w nas ślad mający nieraz wielki wpływ na nasze życie. Wspominaliśmy rodziców, przyjaciół, nauczycieli, znajomych z widzenia oraz wielkich twórców pozostawiających swoje piętno na nas poprzez dzieła, jakie stworzyli. Nie zapomnieliśmy o tych, którzy są wielcy poprzez swoją pracę dla innych, a których często zauważamy dopiero wówczas, kiedy ich już nie ma wśród nas.

Ogromny sukces wieczorów poetycko-muzycznych można mierzyć nie tyle ilością i rangą gości, którzy zaszczytili nas swoją obecnością, ile siłą emocji, jaką udało nam się wyzwolić. Były łyż wzruszenia, radość obcowania z przepięknymi utworami i duma z młodzieży, która to wszystko potrafiła stworzyć. Taka forma pracy z uczniami to czysta przyjemność wyzwalamą wrażliwość, odkrywającą talenty i rodząca więzi, które być może będą inspiracją do wspomnień kiedyś tam, gdy nas już nie będzie.

Wychowanie emocjonalne to niedoceniana strona edukacji, która użyta we właściwy sposób daje wspaniałe efekty, przywraca wiarę w ludzi i powoduje, że nasza praca wciąż ma sens, nawet w dobie zaawansowanych technologii i powszechnego braku autorytetów.

Iwona Kaźmierczak
Nauczyciel-bibliotekarz
Publiczne Gimnazjum nr 2

XVI Łódzkie Targi Edukacyjne

KONKURSY DLA WYSTAWCÓW

W dniach 14 – 16 marca odbywać się będą doroczne, szesnaste już Łódzkie Targi Edukacyjne. W imprezie, której patronują Wojewoda Łódzki, Marszałek Województwa Łódzkiego, Prezydent Miasta Łodzi i Dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi, udział wezmą szkoły różnych typów i szczebli – gimnazja, licea, szkoły zawodowe, wyższe uczelnie z całego kraju, a także ośrodki kształcenia pozaszkolnego oraz producenci i dystrybutorzy środków dydaktycznych.

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w związku z targami organizuje trzy konkursy, do których serdecznie zaprasza wszystkich biorących udział w targach wystawców.

Są to: konkurs na najlepsze opublikowane w roku 2012 materiały dydaktyczne do wykorzystania w procesach edukacyjnych, konkurs na najlepszy środek dydaktyczny wspomagający proces uczenia się oraz konkurs na najlepszą ofertę edukacyjną szkoły.

Konkurs na najlepszą ofertę edukacyjną szkoły skierowany jest do łódzkich szkół prezentujących swoją ofertę podczas XVI Łódzkich Targów Edukacyjnych.

Komisja konkursowa oceniać będzie specyfikę kształcenia, ofertę zajęć edukacyjnych (w tym pozalekcyjnych oraz dodatkowych), programy (wychowawczy, profilaktyki), działalność kół, organizacji samorządowych i społecznych, zakres współpracy z partnerami szkoły i wynikające zeń korzyści dla ucznia i szkoły. Pod uwagę będą brane także komunikatywność i atrakcyjność wizualna oferty, innowacyjność jej przedstawienia i różnorodność form upowszechniania.

Konkurs na najlepszy środek dydaktyczny wspomagający proces uczenia się skierowany jest do firm produkujących i dystrybuujących środki dydaktyczne, które zgłosiły uczestnictwo w XVI Łódzkich Targach Edukacyjnych.

Oceniane będą przydatność środka dydaktycznego (do: realizacji podstawy programowej kształcenia, osiągania celów kształcenia), funkcjonalność środka dydaktycznego – kierowanie procesem myślenia uczącego się na różnych poziomach poznawania, poliwalentność środka dydaktycznego, cechy techniczno-ekonomiczne, estetyka wykonania.

Konkurs na najlepsze opublikowane w roku 2012 materiały dydaktyczne do wykorzystania w procesach edukacyjnych skierowany jest do wydawców materiałów dydaktycznych, będących uczestnikami XVI Łódzkich Targów Edukacyjnych. Do konkursu można zgłaszać (w terminie od 1 do 8 marca br.) zarówno publikacje w formie tradycyjnej książki, jak i e-podręcznika. Komisja konkursowa dokona oceny prac konkursowych, biorąc pod uwagę ich zawartość merytoryczną, wartość dydaktyczną, oraz sposób przekazu (komunikatywność, atrakcyjność, oryginalność).

Rozstrzygnięcie konkursów odbędzie się podczas XVI Łódzkich Targów Edukacyjnych.

Szczegóły oraz regulaminy konkursów znajdują się na stronie internetowej Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego www.wkcp.lodz.pl

Łódzkie Łabędzie

NAGRODY DLA PRZEDSIĘBIORCÓW WSPIERAJĄCYCH EDUKACJĘ

15 marca br. o godzinie 11.00 w Muzeum Miasta Łodzi przy ul. Ogrodowej 15 odbędzie się Gala Finałowa konkursu *PRACODAWCA KREUJĄCY I WSPIERAJĄCY EDUKACJĘ*.

Głównym organizatorem Konkursu ogłoszonego w grudniu jest Prezydent Miasta Łodzi, a współorganizatorem Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Konkurs skierowany jest do pracodawców kreujących i wspierających w roku szkolnym 2011/2012 wszystkie szkoły prowadzone przez

Miasto Łódź. Wsparcie szkół może dotyczyć różnorodnych działań np. edukacyjnych, sportowych, kulturalnych, wychowawczych.

Celem Konkursu jest wyróżnienie pracodawców uczestniczących w kreowaniu procesów kształcenia w szkołach, promowanie współpracy pracodawców ze szkołami oraz inspirowanie pracodawców do uczestnictwa w tworzeniu pozytywnego wizerunku współczesnej szkoły i podnoszenia jej prestiżu.

Ogłoszenie wyników konkursu i uroczyste rozdanie nagród odbędzie się podczas Gali Finałowej w Pałacu Poznańskim.

III Minitargi Edukacji Zawodowej

„Gimnazjum. I co dalej?”

Przygotowanie uczniów do wejścia na rynek pracy, podjęcia trafnej decyzji dotyczącej wyboru szkoły ponadgimnazjalnej oraz przyszłości zawodowej nie jest łatwym zadaniem. Wewnątrzszkolny system orientacji i poradnictwa zawodowego służy wspieraniu uczniów Gimnazjum nr 3 w dokonywaniu świadomego wyboru własnej drogi edukacji i konkretnego kierunku kształcenia. Jest odpowiedzialnością na niepokoje młodzieży dotyczące własnej przyszłości. Pomaga uczniom podejmować trafne decyzje dotyczące ich kariery zawodowej. Uczy ponoszenia odpowiedzialności za własną drogę kształcenia.

W ramach działań wewnątrzszkolnego systemu orientacji i poradnictwa zawodowego są organizowane na terenie Gimnazjum nr 3 III Minitargi Edukacji Zawodowej pod hasłem „Gimnazjum. I co dalej?”. Jest to inicjatywa mająca na celu przybliżenie młodzieży z klas trzecich gimnazjum kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych. Uczniowie poprzez bezpośredni kontakt uzyskują informacje od starszych kolegów na temat programu nauczania, praktyk, atmosfery w szkole, predyspozycji zdrowotnych oraz kwalifikacji zawodowych, jakie można uzyskać w danej szkole. Targi spotkały się z dużym zainteresowaniem wśród gimnazjalistów.

Celem organizacji minitargów jest:

- promocja szkolnictwa zawodowego,
- prezentacja oferty edukacyjnej zaproszonych szkół ponadgimnazjalnych,
- poznanie, jakie kwalifikacje zawodowe trzeba uzyskać w określonych zawodach,
- przygotowanie uczniów do świadomego wyboru dalszej ścieżki kształcenia,

- przedstawienie zasad rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych,

- umożliwienie uczniom konfrontacji własnych predyspozycji z wymaganiami szkoły

Zespół Szkół Gastronomicznych, Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego, Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych, Zespół Szkół Przemysłu Mody, Zespół Szkół Rzemiosła, ZSP

Zespół Szkół Rzemiosła

i zawodu, który wybierają,

- zapoznanie się uczniów z programem nauczania i czasem trwania nauki w określonych zawodach.

W tym roku na minitargach prezentowało się 13 szkół ponadgimnazjalnych: Zespół Szkół Ekonomiczno - Turystyczno - Hotelarskich,

nr 2, 3, 5, 15, 19, 20, 22 oraz Łódzka Szkoła Mody-Kosmetologii-Fryzjerstwa „Anagra”.

Z zaproszenia skorzystali również uczniowie Gimnazjum nr 1.

Podczas spotkania zaproszone zespoły szkół ponadgimnazjalnych przedstawiały swoją ofertę edukacyjną oraz udzielały indywidualnych informacji zainteresowanym uczniom. Dzięki temu trzecioklasistom łatwiej będzie przygotować się do Drzwi Otwartych w wybranych szkołach ponadgimnazjalnych.

Ważne jest, by to spotkanie przyczyniło się do zwiększenia zainteresowania wśród młodzieży szkołami ponadgimnazjalnymi, podniosło motywację do nauki, zwiększyło szanse na rynku pracy oraz wpłynęło na ponoszenie odpowiedzialności za własną drogę kształcenia tak, by młodzi ludzie potrafili podążać za stale zmieniającymi się warunkami rynku.

*Barbara Cierpisz
lider WSOiPZ*

*Sławomir Wolczyk
dyrektor Gimnazjum nr 3*

Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych

Rozwijanie inteligencji wielorakich

Twórcza adaptacja teorii Howarda Gardnera w łódzkich przedszkolach

Doradcy metodyczni Pracowni Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia od wielu lat, organizując różnorodne formy doskonalenia zawodowego, podejmują wiele systemowych działań mających na celu inspirowanie nauczycieli do projektowania unikatowych przedsięwzięć edukacyjnych w pracy z dzieckiem.

W roku szkolnym 2010/2011 doradcy edukacji przedszkolnej zainspirowani efektami realizowanego w szkołach podstawowych projektu *Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy*, opracowali strategię wdrażania w łódzkich przedszkolach nowatorskiej koncepcji pracy z dzieckiem w oparciu o teorię Howarda Gardnera.

Zakładała ona kilka etapów działań umożliwiających włączenie do procesu edukacyjnego w przedszkolach idei rozwijania różnorodnych zdolności u małego dziecka.

W pierwszym etapie dokonano wyboru 12 przedszkoli – prekursorów innowacyjnego stylu pracy z małym dzieckiem (Przedszkole Miejskie nr 2, 55, 76, 102, 112, 120, 123, 139, 151, 192, 200, 214). Przeprowadzono warsztaty metodyczne prezentujące istotę koncepcji Howarda Gardnera i opracowano plan działań umożliwiający projektowanie procesu edukacyjnego uwzględniającego odkrywanie i stymulowanie różnorodnych zdolności u dzieci.

W drugim etapie (w roku szkolnym 2011/12) przeprowadzono cykl spotkań z dyrektorami wybranych przedszkoli, podczas których omawiano zakres działań oraz formy współpracy. Powołano zespół innowacyjny ds. Projektowania Procesu Edukacyjnego w Oparciu o Teorię H. Gardnera, który to zespół zajął się aranżowa-

niem sal przedszkolnych w mikroprzestrzeni w postaci krain, stref, przyłądków, wysp itp.

Podczas spotkań nauczyciele wygenerowali wiele niekonwencjonalnych pomocy dydaktycznych stymulujących różne typy inteligencji. Dokonali podziału istniejących już pomocy według określonych kategorii. Podczas spotkań nauczyciele dzielili się własnymi pomysłami na tworzenie warunków stymulujących różne typy inteligencji.

Kolejnym zakresem działań było opracowanie przez zespół procedury diagnozowania profilu inteligencji we współpracy z rodzicami w oparciu o gotowe narzędzie - *Arkusze obserwacji dziecka dla rodziców i nauczycieli*. W przedszkolach wdrażających te innowacje zorganizowano wiele spotkań o charakterze warsztatów z rodzicami, podczas których zapoznano ich z ideą projektu i pokazano sposoby rozbudzania zdolności u dzieci. Nauczyciele przygotowali rodziców do prowadzenia obserwacji dziecka w środowisku rodzinnym i określenia profilu zdolności w oparciu o przygotowany arkusz diagnostyczny. Analiza wyników przeprowadzonej diagnozy przez nauczycieli i rodziców pozwoliła na określenie, jakie są zainteresowania dziecka, w jakim kierunku dziecko ma szczególne uzdolnienia i na odwrót - co sprawia mu trudności, w jaki sposób można wykorzystać uzdolnienia, by ułatwić pokonywanie kwestii sprawiających dziecku trudność i wreszcie jakie mogą być kierunki dalszej pracy z dzieckiem.

Po rozpoznaniu profilu inteligencji każdego wychowanka nauczyciele inicjowali sytuacje, w których dziecko mogło samodzielnie dokonywać wyboru rodzaju aktywności, sposobu i czasu pracy, wykorzystywania pomocy w danej mikroprzestrzeni. Projektowali i przeprowadzili również cykl zajęć edukacyjnych, w których dzieci podczas pracy zespołowej wykonywały określone zadania pobudzające różne typy inteligencji (językową, matematyczno-logiczną, kinestetyczną, wizualno-przestrzenną, przyrodniczą, intrapersonalną, interpersonalną). Nauczyciele w sposób szczególny zwracali uwagę na prezentację efektów pracy przez każdy zespół.

W tym roku szkolnym dalsza strategia działań dotyczy m.in. opracowania rozwiązań organizacyjnych z uwzględnieniem elementów pedagogiki daltońskiej. Zorganizowano dla

uczestników zespołu innowacyjnego spotkania w Szkole Podstawowej ABIS „Szkoła dla dziecka”, która jako pierwsza w Polsce wdraża pedagogikę planu daltońskiego. Dzięki wizycie studyjnej w innowacyjnym środowisku edukacyjnym, nauczyciele mogli zaobserwować rozwiązania organizacyjno-motywacyjne. Efektem zainicjowanego spotkania było opracowanie kodeksu zasad, w formie piktogramów, które mają przełożenie na optymalną organizację zajęć dowolnych i zorganizowanych przez nauczyciela.

W trzecim etapie nauczyciele skoncentrowali swoje działania na opracowaniu banku pomysłów, rozwijaniu różnych typów inteligencji, zorganizowaniu cyklicznych zajęć pod hasłem *Rozwijamy male talenty*, inspirowaniu dzieci do prezentowania swoich osiągnięć w różnych formach na forum grupy rówieśniczej oraz na włączaniu rodziców w działania o charakterze edukacyjnym.

Z uwagi na duże zainteresowanie unikatowym sposobem pracy z dzieckiem do wdrażania omawianej strategii włączono Przedszkole Miejskie nr 20, 155, 170.

Dzięki wykreowaniu innowacyjnego modelu pracy, dzieci stały się bardziej aktywne, samodzielne, odważne i kreatywne w rozwiązywaniu problemów. Kolejne zaobserwowane efekty to większa motywacja do działania, odwaga w prezentowaniu swoich dokonań, większa wiara we własne możliwości i umiejętności, a także większa efektywność działań i zgodność podczas pracy w grupie.

*Małgorzata Marczak
Beata Wosińska
Pracownia Edukacji Przedszkolnej
i Wczesnoszkolnej ŁCDNiKP*

**KIERUNKI
HUMANISTYCZNE:**

Administracja
Dziennikarstwo
i komunikacja
społeczna
Filologia angielska
Iberystyka
Kulturoznawstwo
Grafika reklamowa

**KIERUNKI
INŻYNIERSKIE:**

Geodezja
i kartografia
Informatyka
Architektura
i urbanistyka

**KIERUNKI
SPOŁECZNE:**

Psychologia
Bezpieczeństwo
narodowe
Socjologia
Praca socjalna
Pedagogika

**KIERUNKI
MEDYCZNE:**

Fizjoterapia
Kosmetologia
Zdrowie publiczne

**KIERUNKI
EKONOMICZNE:**

Zarządzanie
Logistyka
Finanse
i rachunkowość
Stosunki
międzynarodowe
Ekonomia

ENGOREM SP. Z O.O.

ul. Puskina 78
92-516 Łódź
e-mail: info@engorem.com.pl

tel.: +42 677-23-00
fax: +42 649-18-04
www.engorem.com.pl

Engorem Sp. z o.o. w Łodzi jest firmą z 18-letnim doświadczeniem na rynku usług energetycznych. W ramach przyjętej polityki kadrowej efektywnie współpracuje z łódzkim szkolnictwem zawodowym:

- czynnie uczestniczy w spotkaniach z rodzicami uczniów gimnazjów,
- służy głosem doradczym w różnych przedsięwzięciach zmierzających do poprawy jakości kształcenia,
- wykorzystuje własne doświadczenie i kwalifikacje kadry dla samodzielnego kształcenia kadr dla energetyki,
- współpracuje z zespołami szkół ponadgimnazjalnych w zakresie uczniowskich praktyk zawodowych.

We wszystkich w/w działaniach szczególnie podkreślane są zalety wynikające ze współpracy realizowanej na kilku płaszczyznach.

